

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Linda Rautio

”Voidaan kysyä, onko asuminen edelleen kohtuuhintaista”

Hekan vuokrankorotukset julkisessa keskustelussa

Markkinoinnin ja viestinnän akateeminen yksikkö
Organisaatioiden viestinnän pro gradu -tutkielma
Viestinnän monialainen maisteriohjelma

Vaasa 2024

VAASAN YLIOPISTO**Markkinoinnin ja viestinnän akateeminen yksikkö**

Tekijä:	Linda Rautio		
Tutkielman nimi:	”Voidaan kysyä, onko asuminen edelleen kohtuuhintaista” : Hekan vuokrankorotukset julkisessa keskustelussa		
Tutkinto:	Filosofian maisteri		
Oppiaine:	Viestinnän monialainen maisteriohjelma		
Työn ohjaaja:	Ella Lillqvist		
Valmistumisvuosi:	2024	Sivumäärä:	70

TIIVISTELMÄ:

Kohtuuhintaisesta asumisesta käydään vilkasta keskustelua, sillä asumiskustannukset ovat nousseet kotitalouksien tuloja nopeammin suurissa kaupungeissa kautta maailman. Yksi asuntoliittisen keskustelun ydinaiheista on, miten varmistetaan, että kansalaisilla on mahdollisuus asua kohtuuhintaisesti. Kohtuuhintainen asuminen nousi julkiseen keskusteluun kesällä 2023, kun Heka eli Helsingin kaupungin asunnot Oy ilmoitti ennätysmäisistä vuokrankorotuksistaan.

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaiseksi julkinen keskustelu Hekan vuokrankorotuksista rakentui verkkojournalismissa sekä kommenttikentissä. Tutkimuksen aineisto koostuu 40 journalistisesta jutusta ja 160 kommentista, jotka on julkaistu 15.5.2023–28.8.2023 välisenä aikana Ylen, Helsingin Sanomien ja Helsingin Uutisten verkkosivuilla. Tutkimusmenetelmänä toimii kehysanalyysi, jonka avulla selvitetään, millaisia merkityksiä aiheen ympärille tuotetaan. Tutkimuksen teoreettinen tausta perustuu julkisen keskustelun tutkimukseen sekä legitimeetin käsitteeseen.

Tutkimuksessa havaittiin, että Hekan vuokrankorotuksia koskevaa julkista keskustelua jäsentävät huolen, kritiikin ja oikeutuksen kehukset. Huolen kehyksessä vuokrankorotukset näyttäytyvät huolestuttavana uhkana, josta seuraa taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia. Kritiikin kehyksessä vuokrankorotukset esitetään valitettavana tilanteena, joka johtuu heikosta talousjohtamisesta. Oikeutuksen kehyksessä tulkinta poikkeaa huomattavasti, sillä siinä vuokrankorotukset esitetään asianmukaisina ja maltillisina, jopa toivottuina. Keskustelun kehukset ilmentävät kamppailua toiminnan oikeutuksesta.

Keskustelun kehukset ilmenevät eri tavoin kommentteissa ja journalistisessa aineistossa. Kommenttikentissä oikeutuksen kehys on hallitsevin, kun taas journalistisessa aineistossa se on marginaalisessa roolissa. Journalistisessa aineistossa hallitsevin kehys on huoli. Tutkimuksessa todettiin, että kommenttikentät monipuolistavat keskustelun näkökulmia. Keskustelun rönsyillessä arvioinnin kohteeksi asettuu laajempia kysymyksiä, kuten kohtuuhintaisen ara-vuokra-asumisen olemassaolon oikeutus.

Julkinen keskustelu Hekan vuokrankorotuksista näyttäytyy määrittelykamppailuna, jossa haastetaan ja oikeutetaan paitsi vuokrankorotuksia, myös laajemmin Hekan toimintaa sekä valtion tukemaan kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon liittyvää politiikkaa. Tutkimus ilmentää kohtuuhintaisuuden määrittelyn tulkinvaraisuutta, sillä keskustelussa asumisen kohtuuhintaisuus käsitetään eri tavoin.

AVAINSANAT: julkinen keskustelu, kehysanalyysi, kohtuuhintainen asuminen, kommentit, verkkojournalismi, legitimeetti

Sisällys

1	Johdanto	5
1.1	Tavoite	6
1.2	Aineisto	8
1.3	Menetelmä	10
1.4	Hekan vuokrankorotukset	11
2	Julkinen keskustelu legitimiteetin rakentajana	13
2.1	Habermasilaisesta julkisuudesta sen kritiikkiin	13
2.2	Uutismedia keskustelun käynnistäjänä	16
2.3	Kommenttiosiot julkisina areenoina	17
2.4	Legitimiteetin rakentuminen julkisuudessa	19
2.5	Kohtuuhintainen asuminen julkisessa keskustelussa	21
3	Kehysanalyysi	24
3.1	Kehys ja kehystäminen	24
3.2	Kehystäminen verkkojournalismissa	26
3.3	Kehystämisen keinot	28
4	Hekan vuokrankorotukset julkisessa keskustelussa	30
4.1	Keskustelun kehukset	31
4.1.1	Huolen kehys	33
4.1.2	Kritiikin kehys	38
4.1.3	Oikeutuksen kehys	43
4.2	Kommenttikenttien rooli keskustelussa	47
4.3	Toiminnan legitimiteetti keskustelun valossa	51
5	Päätäntö	54
	Lähteet	58
	Liitteet	67
	Liite 1. Journalistinen aineisto	67

Kuvat

Kuva 1. Hekan asukkaita kodissaan (HS/Katri Heinämäki, 10.8.2023).	35
Kuva 2. Erotettu lainaus asukkaan tuntemuksista (Yle, 21.8.2023).	36
Kuva 3. Hekan asunnon kylpyhuone (Yle/Kristiina Lehto, 4.6.2023).	41

Taulukot

Taulukko 1. Tutkimuksen aineisto.	9
Taulukko 2. Hekan vuokrankorotuksia koskevan keskustelun kehukset.	32
Taulukko 3. Kehysten jakautuminen aineistossa.	48

1 Johdanto

Asumisen hinnasta käydään vilkasta keskustelua monissa maissa, sillä asumiskustannukset ovat nousseet kotitalouksien tuloja nopeammin suurissa kaupungeissa kautta maailman (Anacker, 2019). Suomessa keskustelu koskee etenkin Helsinkiä, jossa asuntojen hinnat ja vuokrat ovat korkeammat kuin muualla maassa (Marttinen, 2023, s. 26). Kun kohtuullisiksi asumismenoiksi katsotaan 40 prosenttia kotitalouden tuloista, vain viidenes helsinkiläisistä asuu kohtuuhintaisesti (Marttinen, 2023, s. 7). Yksi asuntopoliittisen keskustelun ydinaiheista onkin se, miten varmistetaan, että kansalaisilla on mahdollisuus asua kohtuuhintaisesti. Kohtuuhintaisuudelle ei kuitenkaan ole vakiintunutta määritelmää tutkimuskirjallisuudessa tai edes arkipuheessa, mikä hankaloittaa keskustelua keinoista, joilla tavoitteeseen tulisi pyrkiä (Sutela & muut, 2020, s. 11).

Kohtuuhintainen asuminen nousi kesällä 2023 julkiseen keskusteluun, kun Heka eli Helsingin kaupungin asunnot Oy ilmoitti ennätysmäisistä vuokrankorotuksistaan. Yksi keskeisimmistä asuntopoliittikan keinoista, jolla Helsinki pyrkii vastaamaan kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen kysyntään, on julkisin varoin tuettu kohtuuhintainen asuntotuotanto, jota kaupunki toteuttaa pääasiassa Hekan kautta (Marttinen, 2023, s. 19–21). Aihe sai laajaa huomiota mediassa ja se koettiin yhteisesti tärkeäksi, sillä se kirvoitti runsaasti keskustelua verkkouutisten kommenttikentissä. Julkisessa keskustelussa pohdittiin, ovatko korotukset oikeutettuja, kuinka asukkaat selviävät niistä ja toteutuuko tavoite kohtuuhintaisuudesta enää. Keskeinen kysymys oli myös, tulisiko yhteiskunnan tarjota rahallista tukea tilanteeseen.

Asuntopoliittikka rakentuu sosiaalisessa vuorovaikutuksessa: se miten puhumme kohtuuhintaisuudesta, vaikuttaa käsityksiimme siitä. Poliittinen päätöksenteko vaatii ympäröivän yhteiskunnan hyväksyntää. Yhteiskunnallisessa keskustelussa käydään kamppailua siitä, kenen määritelmästä tulee hallitseva käsitys aiheesta (Seppänen & Väliverronen, 2012, s. 99). Aiemman tutkimuksen perusteella uutismedialla on erityinen rooli yhteiskunnallisen keskustelun käynnistäjänä sekä puheenaiheiden määrittäjänä (McNair, 2018, s. 154–156; Wanta & Alkazemi, 2018, s. 189). Lisäksi uutismedia tarjoaa areenan, jossa

voidaan tehdä arvioita ja käydä kiistoja organisaatioiden toiminnan hyväksyttävyydestä suuren yleisön edessä (Bitektine, 2015, s. 51–52).

Aiemmassa tutkimuksessa on tarkasteltu, kuinka kohtuuhintaista asumista määritellään poliittisten ohjelmien kautta (Sutela & muut, 2020) sekä millaisia mielikuvia valtion tukemasta kohtuuhintaisesta asumisesta luodaan journalismissa ja poliittisissa kannanotoissa (Lilius & Lapintie, 2020). Tutkimattomaksi ovat vielä jääneet keskustelun tasot, jotka ilmenevät verkkouutisten ja kommenttipalstojen välisessä vuorovaikutuksessa. Porttikiven (2016, s. 61) mukaan sitä, kuinka organisaatioiden toimintaa oikeutetaan mediavälitteisesti, on perinteisesti tarkasteltu valtamedian tuottamien tekstien avulla. Hänen mukaansa kommenttipalstojen roolia on syytä tutkia tarkemmin, sillä ne mahdollistavat moniäänisen määrittelykamppailun, jossa toistetaan, haastetaan ja muokataan käsityksiä koskien organisaatioiden toimintaa ja yhteiskunnallisia kysymyksiä (Porttikivi, 2016, s. 67). Kommenttien tarkastelu voi tarjota uudenlaista tietoa aiheesta, sillä keskustelun rönsyillessä tarkasteltava ilmiö saattaa näyttäytyä monessa eri valossa (Porttikivi, 2016, s. 63).

1.1 Tavoite

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaiseksi julkinen keskustelu Hekan vuokrankorotuksista rakentui Ylen, Helsingin Sanomien (HS) ja Helsingin Uutisten (HU) verkkojournalismissa ja kommenttikentissä. Lähestyn tavoitetta seuraavien tutkimuskysymysten kautta:

1. Miten Hekan vuokrankorotuksia kehystetään aineistossa?
2. Miten kommentteissa esiintyvät kehykset eroavat lehtijuttujen kehyksistä?
3. Millaisena Hekan toiminnan hyväksyttävyys näyttäytyy keskustelun valossa?

Ensimmäisen tutkimuskysymyksen avulla selvitän, mistä näkökulmista ja tulkintakehikoista käsin aiheita tarkastellaan, mitä huomioidaan ja miten tietoa tulkitaan.

Hyödynnän tutkimuksessa kehysten käsitettä. Kehys tarkoittaa tulkintamallia, jonka läpi katsotaan, jäsennetään, määritellään ja tulkitaan asiaa, ja vastaavasti kehystäminen viittaa siihen, kuinka yksittäinen asia voidaan ympäröidä erilaisella tulkintakehyksellä, jolloin sen olemus muuttuu erilaiseksi (Karvonen, 2000, s. 78–79).

Toisen tutkimuskysymyksen avulla selvitän, miten kommentoijat osallistuvat median käynnistämään keskusteluun. Verkkouutisissa tarjolla oleva kommentointimahdollisuus antaa lukijoille tilaisuuden ilmaista omia tulkintojaan, mikä voi laajentaa keskustelun näkemysten kirjoa (Carpenter, 2010, s. 1064). Siksi tarkastelen, täydentävätkö kommentoijat keskustelua jollain tavalla eli käytetäänkö kommentoinnissa samoja kehyksiä kuin journalistisissa jutuissa vai tuodaanko keskusteluun vaihtoehtoisia tapoja hahmottaa tilanne. Esimerkiksi Baden ja Springer (2014) ovat aiemmin tutkineet, tuovatko uutisten kommentoijat uusia näkökulmia talouskriisiä koskevaan julkiseen keskusteluun. Heidän mukaansa kommentoijat pysyvät pääosin samoissa tulkintakehyksissä, joita media tarjoaa, mutta he käyttävät, yhdistelevät ja painottavat niitä vapaammin.

Kolmannen tutkimuskysymyksen avulla tarkastelen, millaisena Hekan toiminnan legitimitetti näyttäytyy keskustelun valossa. Legitimiteetin käsite viittaa siihen, millainen toiminta on toivottavaa tai hyväksyttävää vallitsevassa normien, uskomusten ja arvojen järjestelmässä (Suchman, 1995, s. 574). Tarkastelen erityisesti, kuinka toiminnan legitimitettiä haastetaan tai oikeutetaan tunnistamieni kehysten kautta.

Syventymällä Hekan vuokrankorotuksia koskevaan keskusteluun, voidaan lisätä ymmärrystä siitä, millaista määrittelykamppailua kohtuuhintaisesta asumisesta käydään ja eroavatko uutismedioiden ja lukijoiden näkökulmat toisistaan. Tapaus nosti Hekan toiminnan tarkasteluun suhteessa sen tehtävään kohtuuhintaisen asumisen tarjoajana. Heka on Suomen suurin vuokranantaja sekä merkittävin valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteuttaja. Tämä antaa syyn tarkastella yhtiöstä ja sen toiminnan oikeutuksesta käytävää julkista keskustelua. Uutisoinnilla ja käydylle keskustelulla voi olla vaikutusta paitsi kansalaisten asenteisiin kaupunginyhtiötä kohtaan, mutta myös poliittisiin

päätöksiin asiaan liittyen. On tarpeellista tehdä erilaisten näkökulmien ja tulkintojen kirjo näkyväksi, jotta voidaan ymmärtää, miksi samaan asiaan reagoidaan eri tavoin.

1.2 Aineisto

Tutkimuksen aineisto koostuu verkossa julkaistuista journalistisista jutuista sekä juttujen kommenttikenttiin jätetyistä kommenteista. Aineiston jutut on julkaistu 15.5.2023–28.8.2023 välisenä aikana Ylen, Helsingin Sanomien ja Helsingin Uutisten verkkosivuilla. Olen rajannut aineistooni 40 journalistista juttua (ks. liitteet) ja 160 kommenttia.

Suoritin haun 27.9.2023 käyttämällä uutissivustojen omia hakukoneita ja käytin hakusanoja ”Heka” ja ”Helsingin kaupungin asunnot”. Kävin läpi hakutulokset ja valikoin aineistoon ne jutut, jotka selkeästi käsittelevät Hekan vuokrankorotuksia ja rajasin pois tarkastelusta ne jutut, joissa aihetta vain sivutaan tai ei käsitellä ollenkaan. En rajannut aineistooni juttutyyppin suhteen, vaan aineistostani löytyy uutisia, artikkeleita ja mielipidekirjoituksia. Aineisto sisältää 31 uutista, 7 mielipidekirjoitusta ja 2 artikkelia (ks. taulukko 1).

Journalististen juttujen sisältö perustuu tekstin lisäksi ei-kielellisiin elementteihin. Tekstin ohessa olevat kuvat ja infografiikat muodostavat visuaalisen kokonaisuuden, joka puhuttelee lukijaa eri tavalla kuin pelkän tekstin lukeminen (Puustinen & Seppänen, 2010, s. 6). Siksi otan analyysissä huomioon myös juttujen sisältämät visuaaliset elementit. Rajaan kuitenkin tarkastelusta pois videot, sillä niiden analysointi on huomattavasti monimutkaisempaa niiden moniaistillisuuden vuoksi.

Aineiston juttujen kommenttikenttiin on jätetty yhteensä 3141 kommenttia, joista olen rajannut tarkasteluun 160 kommenttia. Tein rajauksen valitsemalla jokaisesta jutusta eniten tykkäyksiä saaneet 5 prosenttia. Valitsin tarkasteluun eniten tykkäyksiä saaneet kommentit, koska käyttäjät ilmaisevat tukeaan tykkäämisellä (Sumner & muut, 2018, s. 1461), jolloin tykkäyimpien kommenttien voidaan nähdä edustavan keskustelun päälinjoja. Rajasin kommentit prosentuaalisesti, jolloin tarkasteluun päätyi enemmän

kommentteja sieltä, missä keskusteluakin on enemmän. Alla olevassa taulukossa on esitetty juttujen ja kommenttien määrä sekä niiden jakautuminen medioiden kesken.

Taulukko 1. Tutkimuksen aineisto.

Aineiston sisältö	Yle	HS	HU	Yhteensä
Uutiset	7	13	11	31
Artikkelit	2	-	-	2
Mielipidekirjoitukset	-	4	3	7
Kaikki juttutyypit	9	17	14	40
Kommentit	106	40	14	160

Valitsin kyseiset mediat tarkasteluun, koska niistä jokainen oli julkaissut aiheesta useampia juttuja. Yle eli Yleisradio on Suomen valtion omistama valtakunnallinen mediayhtiö, joka tavoittaa verkkosivuillaan ja sovelluksessaan 925 000 suomalaista päivittäin (Yle, 2022, s. 4). Helsingin Sanomat on tavoittavuudeltaan Suomen suurin sanomalehti, jonka painettua lehteä ja digisisältöjä lukee päivittäin keskimäärin 1,4 miljoonaa ihmistä (Helsingin Sanomat, 2023). Helsingin Uutiset on Suomen suurin kaupunkilehti ja näistä medioista pienin, 428 400 viikoittaisella verkko- ja paperilukijallaan (KMT, 2023). Mukana on siis erityyppisiä ja -kokoisia toimijoita.

Kaikkien tarkastelemieni medioiden verkkosisällöistä löytyy kommentointimahdollisuus, ja ne kaikki kertovat moderoivansa kommentteja muun muassa asiattomuuksien ja laittomuuksien osalta. Yle (2023) kertoo keskusteluohjeessaan edellyttävänsä verkkokeskustelulta hyvää henkeä ja muiden näkemysten kunnioittamista. Helsingin Sanomat (2020) kertoo kommentointiohjeessaan julkaisevansa vain ne kommentit, jotka vievät keskustelua asiallisesti eteenpäin. Helsingin Uutiset mainitsevat kunkin artikkelin kommenttikentän ohessa noudattavansa STT:n (2023) moderointiperiaatteita. Suurinta osaa Helsingin Sanomien sisällöistä voi kommentoida vain omalla nimellään, kun taas kaikkia Ylen ja Helsingin Uutisten sisältöjä voi kommentoida halutessaan nimimerkin takaa. Koska tässä tutkimuksessa kommentoijan identiteettiä ei ole tarpeellista tietää, jätän mainitsematta nimet ja nimimerkit.

1.3 Menetelmä

Selvittääkseni millaiseksi keskustelu Hekan vuokrankorotuksista rakentui, hyödynnän menetelmänä kehysanalyysia. Kehysanalyysi on mediatutkimukseen vakiintunut laadullisen tutkimuksen menetelmä, ja se sopii hyvin journalistisen aineiston tarkasteluun (Brüggemann, 2014, s. 61; Karvonen, 2000, s. 78). Kehysanalyysiä on sovellettu erityisesti poliittisen viestinnän tutkimuksessa (Horsti, 2005, s. 46).

Kehysanalyysin teoreettisena lähtökohtana voidaan pitää sitä, että yhteiskunnallisilla ilmiöillä on useita eri puolia ja ilmiöitä kuvaillaan kehyksissä (Goffman, 1974). Kehyksen käsitettä ja kehysanalyysiä käytetään yleensä yhteiskunnallisen keskustelun tutkimisessa, sillä se auttaa avaamaan merkityksiä, joita aiheen ympärille tuotetaan. Menetelmän avulla pyrin erottamaan erilaisia intressejä ja näkökulmia ja täten selkeyttämään ja hahmottamaan käytyä julkista keskustelua. Syvennyn tarkemmin kehyksen käsitteeseen pääluvussa 3.

Hyödynnän analyysissa muun muassa Vehkalahden (2016) ja Röngän (2011) käyttämää runkoa, jossa analyysi alkaa alkukysymyksellä ”mitä tässä on meneillään”. Kysymys perustuu Goffmanin (1974) kehysanalyysin perusajatukseen, että seurattessamme jotain tapahtumaa, tarvitsemme tilannemääritelmän eli vastauksen tuohon kysymykseen. Yhtä lailla mediatekstit organisoituvat ja rakentuvat kirjoittajan ennakkokäsityksen kautta (Rönkä, 2011, s. 31). Kysymyksen perusteella määrittelen, mistä tekstin mukaan Hekan vuokrankorotuksissa on kyse. Kysymyksen avulla tunnistan aineistosta nousevat pääteemat, minkä jälkeen siirryn kehysten tulkitsemiseen. Kehykset ilmenevät aineistossa sisällöllisinä ja kielellisinä valintoina, ja jäsennän niitä aiemmassa tutkimuskirjallisuudessa määriteltyjen kehystämisen keinojen avulla (ks. luku 3.3).

Tutkimus on aineistolähtöinen, eli en etsi teorian pohjalta ennalta määriteltyjä kehyksiä. Teoria kuitenkin ohjaa analyysia jonkin verran, sillä hyödynnän apunani aiemmassa tutkimuksessa määriteltyjä kehystämisen keinoja. Tutkimusta voidaan kuvailla

analyysivetoiseksi, jolla tarkoitetaan sitä, että aineisto on tutkimuksessa keskeisessä roolissa, mutta analyysissä tukeudutaan teoriaan (Juhila, 2021a).

Seuraavassa alaluvussa taustoitan lyhyesti tutkimuksen kohteena olevaa tapausta eli Hekan vuokrankorotuksia. Pääluvussa 2 tarkastelen julkisen keskustelun, legitimitietin ja kohtuuhintaisen asumisen kontekstia. Sen jälkeen pääluvussa 3 esittelen kehysteoriaa, johon analyysimenetelmäni perustuu. Pääluvussa 4 haen vastausta tutkimustavoitteen ja analysoin aineistoa tutkimuskysymysteni mukaisesti. Lopuksi päätännössä esitän tutkimuksen johtopäätökset, rajoitteet ja jatkotutkimusehdotukset.

1.4 Hekan vuokrankorotukset

Suomen suurin vuokranantaja Heka eli Helsingin kaupungin asunnot Oy varoitti asukkaitaan toukokuussa 2023, että seuraavan vuoden vuokrankorotuksista tulee huomattavasti totuttua suuremmat (2023a), mikä herätti välitöntä järkytystä 92 000 asukkaan keskuudessa (Karhu & Lehtokari, 2023). Huolta lisäsivät hallituksen samaan aikaan esittämät suunnitelmat asumistuen leikkauksista, joiden myötä asumistuen määrä lopulta pieneni erityisesti Uudellamaalla (Jämsén, 2023).

Heka on kokonaan Helsingin kaupungin omistama yhtiö, jonka tavoite on tarjota kohtuuhintaista asumista Helsingissä (Heka, 2024). Asunnot ovat valtion tuella rakennettuja aravuokra-asuntoja, ja ne ovat suunnattu niitä eniten tarvitseville, vähävaraisille ja pienituloisille (Helsingin kaupunki, 2023).

Ennätysmäisiä korotuksia Heka perustelee yleisellä kustannustason nousulla sekä lainojen korkokulujen ja muiden kustannusten kasvulla (Heka, 2023b). Heka toimii omakustanneperiaatteella, mikä tarkoittaa, ettei vuokrista oteta voittoa (Heka, 2023b). Vuokrat vastaavat ylläpidon, korjausten ja rakentamisen kustannuksia. Heka rahoittaa peruskorjaukset ja uudisrakentamisen lainalla, ja korkojen nopea nousu nollassa on aiheuttanut merkittävän korkokulujen kasvun (Heka, 2023b). Helsingin kaupungin konsernijaosto

oli kesäkuussa 2023 yhtä mieltä siitä, että yhtiön olisi pitänyt varautua korkotason normalisoitumiseen ja testata taloutensa kestävyys.

Lokakuussa 2023 Heka tiedotti, että vuokrat nousevat keskimäärin 12 prosenttia, paikoin jopa 15 prosenttia (2023b). Korotukset saivat kuitenkin uuden käänteen marraskuussa 2023, kun Helsingin kaupunginhallitus myönsi Hekalle 17 miljoonan euron tuen (Heka, 2023c). Tuen avulla korotuspainetta saatiin osittain siirrettyä seuraaville vuosille ja vuoden 2024 korotukset loiventuivat keskimäärin 8,4 prosenttiin.

2 Julkinen keskustelu legitimiteetin rakentajana

Tutkimuksen kohteena ovat Hekan vuokrankorotukset verkkojournalismissa ja kommenttiosioissa – eli julkisessa keskustelussa. Tässä tutkimuksessa ymmärrän julkisen keskustelun vuorovaikutuksena, jossa käsitellään yhteisiä asioita julkisesti (esim. Habermas 1962/2004). Ympäröivää yhteiskuntaa kriittisesti tarkastelevaa keskustelua käydään yhä enemmän mediavälitteisesti ja verkon keskustelumahdollisuuksien myötä kansalaisten osallistuminen on entistä vaivattomampaa (Porttikivi, 2016, s. 25). Myös organisaatiot ja niiden toiminta ovat jatkuvan kritiikin alla mediassa. Julkisessa keskustelussa arvioidaan, mikä on yleisesti hyväksyttävää, ja organisaatioiden on vastattava kulloinkin vallitseviin odotuksiin voidakseen toimia menestyksekkäästi osana yhteiskuntaa (Porttikivi, 2016, s. 7).

Taustoitan tässä luvussa julkisen keskustelun, legitimiteetin sekä kohtuuhintaisen asumisen kontekstia. Aloitan syventymällä julkisuuden käsitteeseen Habermasin julkisuusteorian ja sitä kohtaan esitetyn kritiikin kautta luvussa 2.1. Sen jälkeen tarkastelen median roolia tiedonvälittäjänä ja keskustelun käynnistäjänä luvussa 2.2. Luvussa 2.3 tarkastelen kommenttiosioiden roolia julkisessa keskustelussa. Luvussa 2.4 esittelen organisaation legitimiteetin käsitteen ja tarkastelen legitimiteetin rakentumista julkisuudessa. Lopuksi luvussa 2.5 taustoitan aiemman tutkimuksen näkökulmia kohtuuhintaiseen asumiseen.

2.1 Habermasilaisesta julkisuudesta sen kritiikkiin

Mediatutkimukseen on vakiintunut habermasilainen julkisuuskäsitys, jossa julkisuus nähdään yhteisenä ja jaettuna, erotettuna yksityisestä (Kangaspunta, 2022, s. 31). Yksityiseen yleensä luetaan muun muassa perhesuhteet ja muut läheiset sosiaaliset suhteet, kun taas julkiseen kuuluu esimerkiksi politiikka ja kulttuuri. Julkisuus määritellään näkyväksi tai esillä olevaksi, kun taas yksityinen viittaa piilossa olevaan (Herkman, 2011, s. 33). Yhteiskunnan modernisaatiossa keskustelua käytiin ensin kahvisalongeissa ja lehdistön säestämänä, sekä myöhemmin radion, television ja internetin monien

mediamuotojen organisoimana (Seppänen & Väliverronen, 2012, s. 54). Julkisuus on käynyt läpi monia kehitysvaiheita, joita julkisuusteoreetikko Jürgen Habermas kuvaa teoksessaan *Julkisuuden rakennemuutos* (1962/2004). Habermasin julkisuusteoriaan on vaikuttanut sen historiallinen konteksti, ja sitä on myös kritisoitu siitä.

Habermasin julkisuuskäsitys, niin kutsuttu ideaalijulkisuus pohjautuu porvarilliseen julkisuuteen, joka muodostui 1700-luvun Euroopassa, kun porvarilliset yksityishenkilöt haastoivat monarkkien absoluuttisen vallankäytön, vedoten julkiseen väittelyyn ja rationaaliseen keskusteluun (Habermas 1962/2004, s. 57; Seppänen & Väliverronen, 2012, s. 54). Habermas määrittelee julkisuuden yhteiskunnallisen elämän osa-alueeksi, jossa yhteiskunnan jäsenet keskustelevat yhteisistä intresseistä rationaalisesti ja jossa julkisen mielipiteen muodostus on mahdollista (1964/1985, s. 17). Julkisuuden toimijoina toimii julkiso eli julkisesti keskusteleva ja väittelevä yksityishenkilöistä koostuva joukko (Habermas 1962/2004, s. 22). Habermasilaisessa julkisuusihanteessa keskustelu on kaikille avointa, kaikki näkökulmat ovat sallittuja ja keskustelijoiden asema ei vaikuta lopputulokseen, vaan pätevin argumentti voittaa (Habermas 1962/2004, s. 69).

Habermasin näkemyksessä julkisuus sijoittuu yksityisen elämän ja valtiollisen vallan väliin, niin sanotuksi kansalaisyhteiskunnan areenaksi, jossa kansalaiset voivat ilmaista itseään, muodostaa mielipiteitä ja osallistua politiikkaan (Seppänen & Väliverronen, 2012, s. 54). Julkisuus yhdistää kansalaiset ja yhteiskunnan julkiseen päätöksentekoon, antaen kansalaisille mahdollisuuden osallistua yhteisten ongelmien ja tavoitteiden määrittelyyn. Habermasilaisen julkisuusihanteen taustaoletuksena on, että terve demokratia perustuu elinvoimaiseen julkiseen sfääriin, jossa kansalaisilla on epävirallisena tehtävänäan kritisoida ja kontrolloida julkista valtaa ylläpitämällä ”julkista mielipidettä” (Habermas, 1964/1985, s. 17). Julkisuus on siis habermasilaisittain yhtä lailla kaikille avoin tila, jossa keskustellaan ja muodostetaan mielipiteitä yhteisistä asioista, mutta myös periaate, jonka mukaan päätöksenteon tulee olla keskustelevaa (Seppänen & Väliverronen, 2012, s. 54).

Vaikka Habermasin kuvaamaa ideaalijulkisuutta ei ole oikeastaan koskaan ollut olemassa, hän näkee, että julkisuuden rappeutuminen alkoi 1800-luvun lopulla teollistumisen ja kaupungistumisen aikaan. Hänen mukaansa lehtien kaupallistuminen ajoi tätä julkisuuden rappeutumista, sillä ennen yksityishenkilöistä koostuvista lehtitoimituksista tuli kapitalistisia liikeyrityksiä: asiallinen dialogi muuttui yksisuuntaiseksi massaviitteeksi ja medioista tuli helposti manipuloitavia hallitsijoiden propagandan ja mainonnan tarpeisiin (Habermas, 1962/2004, s. 272, 276; Seppänen & Väliverronen, 2012, s. 54). Tiivistettynä Habermasin mukaan viiheellinen populaarikulttuuri vieraannutti kansalaiset oikeasti tärkeiden asioiden ääreltä. Habermas näkee, että aiemmin lehdistö välitti ja voimisti kokoontuneiden yksityishenkilöiden kriittistä keskustelua, mutta nykyisin julkinen keskustelu saa muotonsa vasta medioissa (1962/2004, s. 276).

Habermasin julkisuusteoria on poikanut kritiikkiä erityisesti sen idealistisuudesta. Yksi vaikutusvaltaisista kritiikeistä on Nancy Fraserilta (1989/2009). Kritiikin ydinajatuksena on, että Habermasin julkisuuskäsitys on juurtunut porvarillis-maskuliiniseen historialliseen kontekstiin, minkä takia se ei ota riittävästi huomioon yhteiskunnallista monimuotoisuutta, eriarvoisuutta ja osallistumisrajoituksia (Heikkilä & Kunelius, 2009, s. 3). Habermasin ihannoima porvarillinen julkisuus oli näennäisesti avointa kaikille, mutta käytännössä ääneen pääsivät vain yhteiskunnan hyväosaiset (Fraser, 1989/2009, s. 11). Tietyn yhteiskunnan osan hallitseman valtajulkisuuden rinnalla on kuitenkin aina ollut myös kilpailevia julkisuuksia. Näitä valtakursseja haastavia rinnakkaisia keskusteluareenoja kutsutaan vastajulkisuuksiksi (Fraser, 1989/2009, s. 17). Herkmanin (2011, s. 81) mukaan vastajulkisuudet ovat haastavan ja kriittisen luonteensa takia lähtökohtaisesti alttiimpia tunnepitoiselle ja voimakkaalle ilmaisulle.

Toinen merkittävä kritiikki on Chantal Mouffelta (1999/2009), joka edustaa niin kutsuttua agonistista eli poliittista kilpailua, erimielisyyttä ja ristiriitaisuutta korostavaa suuntausta. Mouffe katsoo, että Habermasin julkisuuskäsitys asettaa liian suuren painoarvon rationaalisuudelle ja yhteisymmärrykselle, kun taas agonismi hyväksyy sen, että politiikka ja demokratia on jatkuvaa kamppailua, jossa ei aina päästä yhteisymmärrykseen

(Heikkilä & Kunelius, 2009, s. 6). Agonistinen näkemys tunnustaa, että julkisuus sisältää todellisia valtasuhteita, rajoituksia ja tapoja, joilla osallistujia voidaan jättää ulkopuolelle, eikä yritä peittää tätä vetoamalla ”parhaan argumentin voittoon” (Mouffe, 1999/2009, s. 52). Mouffe katsoo, että agonistinen lähestymistapa ottaa paremmin huomioon moniarvoisen yhteiskunnan ja monimutkaiset valtarakenteet (1999/2009, s. 52).

2.2 Uutismedia keskustelun käynnistäjänä

1900-luvun jälkipuoliskolta lähtien uutismediasta on muodostunut merkittävin julkisuuden osa-alue, joka toimii politiikan foorumina, jossa jäsenetään yhteisiä näkemyksiä ja yhteisten asioiden hoitoa (Herkman, 2011, s. 18). Vuonna 2022 86 prosenttia suomalaisista kertoi lukeneensa uutissivustojen sisältöjä viimeisen 3 kuukauden aikana (Suomen virallinen tilasto, 2022) ja suomalaisten keskimääräinen luottamus valtakunnallisiin uutismedioihin on vahvaa (Ojala & Matikainen, 2022). Uutismedioiden kautta ihmiset saavat tietoa siitä, mitä maailmalla tapahtuu. Journalismilla on merkittävä rooli organisaatioiden toimintaan liittyvien epäkohtien esiintuomisessa ja mediassa esitetyn kritiikin tiedetään vaikuttavan huomattavasti organisaation legitimitettiin (Etter & muut, 2018; Illia & muut, 2023).

Uutismediat nostavat yhteisiä aiheita ihmisten tietoisuuteen. Uutismedioiden sisällöt sijaitsevat julkisessa sfäärissä ja ne toimivat julkisen keskustelun käynnistäjinä (McNair, 2018, s. 149). Uutisissa ja muissa journalistisissa sisällöissä toimittajat valitsevat, nostavat ja määrittelevät puheenaiheita julkiseen keskusteluun. Jo vuosisatojen ajan on vallinnut käsitys, että journalismilla on keskeinen rooli demokratiassa (Zelizer, 2012, s. 463). Journalismin lisäämä tietoisuus epäkohdista voi myös edistää yhteiskunnallisia muutoksia. Harjuniemen (2020, s. 26) mukaan journalismi edesauttaa julkisen mielipiteen muodostumista ja edistää demokratian toteutumista.

McNair (2018) on jäsentänyt journalismin roolia demokratian toteutumisessa. Hänen mukaansa journalismilla on viisi funktiota julkisessa sfäärissä: 1) journalismi tarjoaa

tietoa, jotta kansalaiset voivat tehdä informoituja poliittisia päätöksiä demokratiassa, 2) journalismi selittää ja merkityksellistää monimutkaisia kokonaisuuksia ymmärrettävään muotoon, 3) journalismi toimii vallan vahtikoirana tarkastellessaan valtaapitäviä kriittisesti, 4) journalismi nostaa esiin ”kansan äänen” ja 5) journalismi myös joissain tapauksissa ottaa kantaa poliittisissa kiistoissa, esimerkiksi kolumnin muodossa (2018, s. 154–156). Journalismi siis tarjoaa tietoa sekä toimii siltana kansan ja valtaapitävien välillä, muodostaen perustan demokratian toteutumiseksi.

Agenda setting -teorian mukaan journalismi vaikuttaa merkittävästi siihen, mitä kansalaiset pitävät tärkeänä ja mistä keskustellaan (Wanta & Alkazemi, 2018, s. 189). Tämän viestinnän tutkimukseen vakiintuneen teorian mukaan median valinnoilla ja esitystavoilla on merkitystä siinä, miten ihmiset priorisoivat ja ymmärtävät eri aiheita ja näkökulmia. Toistamalla ja korostamalla tiettyjä aiheita media voi nostaa ne yleisön tietoisuuteen. Sadat teoriaa testaavat tutkimukset ovatkin osoittaneet, että mitä enemmän jostain aiheesta uutisoidaan, sitä merkittävämpänä aihetta pidetään (Wanta & Alkazemi, 2018, s. 189). Uudempi näkemys on, että sen lisäksi, että media kertoo mitkä aiheet ovat merkittäviä, media myös ohjaa, mitä niistä pitäisi ajatella sekä miten eri asiat linkittyvät toisiinsa (Wanta & Alkazemi, 2018, s. 194–196).

2.3 Kommenttiosiot julkisina areenoina

Verkkouutisten kommenttiosiot ovat vakiintuneet osaksi sanomalehtien verkkosivustoja noin 2010-luvulta lähtien (Chen & Pain, 2017, s. 877). Vuonna 2022 viisi prosenttia suomalaisista kertoi kommentoineensa uutista uutissivustolla viimeisen viikon aikana (Reunanen & muut, 2022, s. 28). Kommentteja lukee selkeästi useampi – viimeisin tilastointi on vuodelta 2017, jolloin 41 prosenttia suomalaisista kertoi lukeneensa uutissivustojen kommenttiosioita viimeisen kolmen kuukauden aikana (Suomen virallinen tilasto, 2017). Kommenttipalstat tarjoavat lukijoille mahdollisuuden ilmaista ajatuksiaan ja tunteitaan uutisaiheisiin liittyen ja ovat olennainen osa interaktiivista digitaalista journalismia (Han & muut, 2023, s. 1836). Julkisuusteoreettisesta näkökulmasta julkinen osallistuminen on

elintärkeää demokratian toteutumiseksi, ja uutisten kommentointia voidaan pitää yhtenä verkkovälitteisen julkisen osallistumisen muodoista (Kangaspunta, 2022, s. 30–32).

Ihmiset ovat pitkälti riippuvaisia journalistisesta mediasta muodostaessaan poliittisia mielipiteitä, mutta uutismediat saattavat tarjota vain rajallisen määrän näkökulmia (Herkman, 2011, s. 24. Uutisten kommentointimahdollisuus mahdollistaa lukijoiden omien tulkintojen esittämisen, mikä voi monipuolistaa näkemysten kirjoa yleisölle (Carpenter, 2010, s. 1064; Baden & Springer, 2014; s. 529). Agenda setting -teorian näkökulmasta verkkouutisten kommenttien määrä voi ilmentää aiheen merkittävyyttä, mutta toisaalta kommentit saattavat myös harhauttaa keskustelua alkuperäisestä median asettamasta agendasta (Wanta & Alkazemi, 2018, s. 197). Toepfl ja Piwoni (2015) näkevät, että kommenttiosiot voivat myös toimia valtajulkisuuden vastaisena tilana eli vastajulkisuutena.

Kommenttikenttiä on tarkasteltu aiemmassa tutkimuksessa erityisesti julkisuusteoreettisesta näkökulmasta, ja niille on ladattu odotuksia julkisena tilana, jossa moniääninen keskustelu ja kansalaisosallistuminen kukoistaa (Papacharissi, 2002, s. 259). Kommenttipalstojen nähdään tukevan habermasilaista julkisuusiannetta siltä osin, että siellä kansalaisten keskustelu, julkisen mielipiteen muodostus ja päättäjien laittaminen vastuuseen on mahdollista (Dahlberg, 2007, s. 47; Harju, 2018, s. 53–54; Rantasila & muut, 2023, s. 2). Toisaalta kommentit eivät usein noudata tyyliltään ja laadultaan julkisen keskustelun ihanteita, vaan ulostulot ovat tunteikkaita ja jäsentymättömiä (Rantasila & muut, 2023, s. 3; Springer & muut, 2015, s. 810). Tiukka rajanveto järjen ja tunteen välillä on tosin kyseenalaistettu, sillä se tarkoittaisi, että kaikki tunteellinen olisi irrationaalista tai asiatonta (Papacharissi, 2015, s. 12; Rantasila & muut, 2023, s. 6).

Dahlbergin mukaan (2007, s. 47) kommenttikentät eivät myöskään täytä Habermasin vaatimusta keskustelun avoimuudesta, sillä verkossakin vallitsee valtasuhteita, jotka vaikuttavat keskusteluun osallistumiseen. Agonistisen julkisuuskäsityksen onkin nähty antavan todenmukaisemman näkemyksen verkossa käytävästä julkisesta keskustelusta

(Dahlberg, 2007, s. 47). Porttikiven (2016, s. 68) mukaan agonistisesta näkökulmasta katsoen verkkokeskusteluiden erityinen arvo piilee juuri niiden epämuodollisuudessa, reaktiivisuudessa ja jatkuvassa eri määritelmien kamppailussa.

2.4 Legitimiteetin rakentuminen julkisuudessa

Legitimiteetti on käsite, joka viittaa jonkin toimijan, kuten organisaation tai instituution, toiminnan hyväksyntään ja olemassaolon oikeutukseen yhteiskunnassa. Suchman (1995, s. 574) määrittelee legitimiteetin yleiseksi käsitykseksi siitä, että jokin toiminta on toivotavaa ja hyväksyttävää tietyssä normien, arvojen ja uskomusten järjestelmässä. Legitimiteetin käsite on keskeinen erityisesti organisaatiotutkimuksessa, mutta myös esimerkiksi Habermas (1975) on tarkastellut legitimiteettiä julkisuusteoreettisesta näkökulmasta. Tässä tutkimuksessa legitimiteetin käsite on olennainen, koska tutkittava keskustelu käsittelee organisaation toimintaa ja sen hyväksyttävyyttä.

Suchman (1995) jaottelee legitimiteetin kolmeen ulottuvuuteen: pragmaattiseen, moraaliseen ja kognitiiviseen. Hänen mukaansa pragmaattinen legitimiteetti perustuu etuihin ja hyötyihin, joita organisaatio tuottaa erityisesti keskeisille kohderyhmilleen (Suchman, 1995, s. 578). Esimerkiksi saatu taloudellinen etu vahvistaa legitimiteettiä sidosryhmien silmissä. Suchmanin (1995, s. 579) mukaan moraalinen legitimiteetti pohjautuu normatiiviseen käsitykseen siitä, että organisaatio tekee moraalisesti oikeita asioita. Tähän liittyy esimerkiksi toiminnan oikeudenmukaisuus tai hyvinvointia edistävä vaikutus. Kognitiivinen legitimiteetti sen sijaan tarkoittaa sitä, että organisaation toimintaa pidetään välttämättömänä tai itsestään selvänä yhteiskunnassa (Suchman, 1995, s. 582). Tällöin hyväksyntä on alitajuntaista, joten sen kyseenalaistaminen on vaikeaa.

Käsite legitimiteetti viittaa hyväksynnän tilaan, kun taas legitimaatio on prosessi, jossa tila saavutetaan (Porttikivi, 2016, s. 22). Legitimaation kohteena eli arvioitavana asiana voi toimia melkein mikä tahansa, esimerkiksi jokin valtarakenne, menettelytapa tai organisaatio itsessään (Porttikivi, 2016, s. 19). Legitimiteetin lähteinä toimivat kaikki kohdetta

havainnoivat sidosryhmät, kuten valtionhallinto, järjestöt, toiset organisaatiot, media ja suuri yleisö (Deephouse & muut, 2016, s. 14–15). Legitimiteettiä arvioidaan yhteiskunnan eri tasoilla: makrotason arviointia tekee esimerkiksi joukkoviestintä, kun taas mikrotason arviointia yksittäinen verkkokeskustelija (Bitektine & Haack, 2015, s. 50–51).

Legitimiteetin tutkimus voidaan organisaatiotutkimuksessa jakaa institutionaaliseen ja strategiseen lähestymistapaan. Strategisesta näkökulmasta legitimiteetti nähdään johtamisen resurssina, jolloin keskeistä on tavat, joilla organisaatio hankkii itselleen yhteiskunnallista tukea (Suchman, 1995, s. 572). Institutionaalista näkökulmasta sen sijaan legitimiteetin nähdään rakentuvan toimintaympäristön, kulttuurin ja rakenteiden vaikutuksesta, mikä ylittää organisaation oman kontrollin rajat (Suchman, 1995, s. 572). Tässä tutkimuksessa legitimiteetti nähdään jälkimmäisellä tavalla.

Julkinen keskustelu ja legitimiteetti liittyvät olennaisesti toisiinsa, sillä legitimiteetti rakentuu julkisessa keskustelussa. Diskursiivisen näkökulman mukaan organisaatioiden legitimiteetti on sidoksissa julkiseen keskusteluun ja rakentuu erilaisia arvoja ja uskomuksia ilmentävissä diskursseissa (Porttikivi, 2016, s. 23). Tätä legitimiteetin rakentumista julkisessa keskustelussa voidaan kutsua diskursiiviseksi legitimaatioksi. Porttikivi (2016, s. 7) määrittelee diskursiivisen legitimaation viestinnälliseksi prosessiksi, jossa eri osallistujat pyrkivät tekemään julkisessa keskustelussa tietystä toiminnasta yleisesti ymmärrettävää ja perusteltua.

Diskursiivisen legitimaation tutkimusalueesta voidaan erottaa medialegitimaation tutkimus, joka keskittyy erityisesti median rooliin legitimoinnissa (Porttikivi, 2016, s. 24). Kuten aiemmin esitettiin, media nostaa ja määrittelee erilaisia epäkohtia julkiseen keskusteluun, mikä tekee sen roolista keskeisen. Bitektinen (2011, s. 155–156) mukaan media sekä itse suorittaa legitimiteetin arviointia, että tarjoaa areenan, jossa arviointia voidaan tehdä suuren yleisön edessä. Mediaympäristössä tapahtuvassa legitimaatiossa on huomioitava, että delegitimoivat eli legitimiteettiä haastavat viestit etenevät voimakkaammin, sillä vakaa organisaatio ei ole kiinnostava uutinen (Bitektine & Haack, 2015, s. 56).

Tämä seikka on otettava huomioon myös tässä tutkimuksessa – Hekan vuokrankorotukset ovat uutisarvoisia, sillä tilanne on normaalista poikkeava.

Porttikivi (2016) on tutkinut kommenttipalstojen erityispiirteitä organisaatioiden legitimaation lähteenä. Hänen mukaansa kommenttipalstoilla keskustelu on usein rönsyilevää, aiheet näyttäytyvät monessa eri valossa ja konsensusta ei synny (2016, s. 63). Keskustelijat perustelevat näkemyksiään monipuolisesti, ja tiedot voivat perustua esimerkiksi omiin kokemuksiin tai mediasta saatuun tietoon (Porttikivi, 2016, s. 63). Keskustelu voi käynnistyä yksittäisestä tapahtumasta tai käytännöstä, mutta keskustelun edetessä mukaan tulee laajempia yhteiskunnallisia huolenaiheita (Porttikivi, 2016, s. 63). Tällöin yksittäinen organisaatio toimiikin sijaiskohteena tuoda jokin laajempi huoli julkiseen keskusteluun.

2.5 Kohtuuhintainen asuminen julkisessa keskustelussa

Mediassa on viime vuosina aika-ajoin uutisoitu asumisen hintaeroista Suomen eri osissa (Ruonamaa & muut, 2020, s. 11). Suomessa asumisen hinta nähdään ongelmana erityisesti pääkaupunkiseudulla, jossa asumiskustannukset ovat muuta maata korkeammat (Marttinen, 2023, s. 26). Asuntopoliittisessa julkisessa keskustelussa on usein esillä kysymys siitä, miten varmistetaan, että kaikilla kansalaisilla on mahdollisuus asua kohtuullisin kustannuksin ja millaisia keinoja tähän tavoitteeseen tulisi käyttää. Kysymys siitä, pitäisikö kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen osuutta Helsingissä lisätä, pääsi vuonna 2021 Helsingin Uutisten vaalikoneeseen asti (Paastela, 2021).

Käsite kohtuuhintainen asuminen toistuu usein asuntopoliittisessa keskustelussa, mutta sitä harvoin määritellään. Sutelan ja muiden (2020, s. 11) mukaan syytä tarkempaan määrittelyyn olisi, sillä tulkinnanvaraisuus aiheuttaa väärinymmärryksiä ja hankaloittaa keskustelua. Sutela ja muut (2020, s. 12) ovat tunnistaneeet aiemman tutkimuskirjallisuuden pohjalta kolme näkökulmaa kohtuuhintaisen asumisen määrittelyyn: normatiivinen, kuluttajavalintoja painottava ja asuntojen hallintamuotoon perustuva.

Normatiivisessa näkökulmassa kohtuuhintainen asuminen määritellään asumisen kustannusten ja tulojen välisenä suhteena (Sutela & muut, 2020, s. 12). Normatiivisesti usein kohtuuhintaisena pidetään asuntoa, johon kuluu korkeintaan 40 prosenttia kotitalouden tuloista, mutta myös 25 tai 30 prosentin rajaa käytetään (Sutela & muut, 2020, s. 13; Marttinen, 2023, s. 4). Näkökulmassa on keskeistä, riittävätkö tulot asumismenojen jälkeen yhteiskunnallisesti hyväksyttävän elintason saavuttamiseen (Sutela & muut, 2020, s. 13). Esimerkiksi asumistukea haettaessa käytetään tätä näkökulmaa, kun julkinen valta arvioi, mikä on sopiva asumismenojen ja asumisen taso.

Kuluttajavalintoja painottava näkökulman mukaan kohtuuhintaisuus heijastaa sitä, millaisista ominaisuuksista kotitalous itse kykenee maksamaan resurssiensa puitteissa (Sutela & muut, 2020, s. 14). Tällöin asumisen sopiva hinta määräytyy kysynnän ja tarjonnan mukaan, eli kustannukset ovat korkeampia esimerkiksi suosituilla alueilla ja pienituloiset voivat valita asuntoja muista sijainneista tai tinkiä asunnon ominaisuuksista (Sutela & muut, 2020, s. 14). Sutelan ja muiden (2020, s. 26) mukaan tämä näkökulma kuvaa Suomen asuntopolitiikan lähtökohtia tällä hetkellä.

Asuntojen hallintamuotoon perustuvassa näkökulmassa kohtuuhintaisuudella viitataan julkisin varoin tuettuun kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon, jonka hintaa säädellään ja pyritään pitämään alle markkinahinnan (Sutela & muut, 2020, s. 15). Suomessa tällaista asuntotuotantoa ovat valtion tuella rakennetut ara-asunnot, joita myös Hekan vuokra-asunnot ovat. Ara eli Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus toimeenpanee valtion asuntopolitiikkaa, myöntää asumiseen ja rakentamiseen liittyviä avustuksia sekä valvoo ara-asuntokannan käyttöä (Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus, 2013). Tästä näkökulmasta kohtuuhintaisuus on asuntopolitiikan väline. Termejä kohtuuhintainen asuminen ja kohtuuhintainen asuntotuotanto käytetään usein synonyymeinä, mikä sekavoittaa keskustelua (Czischke & van Bortel, 2023, s. 283; Sutela & muut, 2020, s. 27).

Eerolan ja Saarimaan (2016, s. 1) mukaan asumisen kalleutta koskevassa julkisessa keskustelussa usein ongelmana pidetään asumistukimenojen kasvua ja ratkaisuna

ongelmaan kohtuuhintaisen asuntotuotannon lisäämistä. Heidän mukaansa keskustelua harhauttaa se, että vain asumistuella on näkyvä hinta. Tällä tarkoitetaan sitä, ettei ole tarkkaa tietoa siitä, kuinka paljon tuloja menetetään, kun asunnot vuokrataan alle markkinahinnan. Eerolan ja Saarimaan (2016, s. 2) mukaan kohtuuhintaista asuntotuotantoa tulisikin tarkastella tulonsiirtoina siinä missä asumistukeakin, sillä kumpikin aiheuttaa kustannuksia julkiselle sektorille.

Kohtuuhintaista asuntotuotantoa on kritisoitu heikosta läpinäkyvyydestä ja yhdenvertaisuudesta tutkimuskirjallisuudessa (Eerola & Saarimaa, 2016, s. 4; Pursiainen & Saarimaa, 2016, s. 21) ja mediassa (esim. Paananen, 2019). Kohtuuhintaisen asuntotuotannon on nähty suosivan epäoikeudenmukaisesti heitä, jotka ovat onnistuneet saamaan kohtuuhintaisen ara-asunnon, yksityiseltä sektorilta asunnon vuokranneiden kustannuksella (Lilius & Lapintie 2020, s. 135). Myös tuen tarkoituksenmukainen kohdistuminen on kyseenalaistettu, sillä asukkaat saavat jäädä tuettuihin asuntoihin, vaikka tulot nousisivat (Lilius & Lapintie, 2020, s. 134). Tuore hallitus kertoo tavoittelevansa yhteiskunnan tukemien vuokra-asuntojen tehokkaampaa kohdentamista (Valtioneuvosto, 2023).

Liliuksen ja Lapintien (2020, s. 135) mukaan edellä mainittu kohtuuhintaisen asuntotuotannon tehokkuutta ja moraaliala kyseenalaistava kritiikki ei kuitenkaan ota huomioon eri tukimuotojen kokonaiskuvaa, kuten omistusasujien saamia verohelpotuksia ja verottomia pääomatuloja. Heidän mukaansa kyseinen narratiivi on hiljaisesti poliittista, vaikka se vetoaakin rationaalisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen. Liliuksen ja Lapintien (2020, s. 135–136) mukaan kohtuuhintaisella asuntotuotannolla on rooli eriarvoisuuden ja segregaaation ehkäisemisessä, sillä yksityisellä vuokra-asuntomarkkinalla ei ole samanlaista asumisturvaa kuin voittoa tavoittelemattomissa asunnoissa, mikä tekee niistä epävarman vaihtoehdon esimerkiksi lapsiperheille.

3 Kehysanalyysi

Tässä luvussa esittelen kehysteoriaa, johon tutkimuksen menetelmä eli kehysanalyysi perustuu. Aloitan määrittelemällä kehysten ja kehystämisen käsitteet luvussa 3.1. Luvussa 3.2 taustoitan kehystutkimusta journalismin kentällä. Luvussa 3.3 esittelen aiemmassa tutkimuskirjallisuudessa määritellyjä kehystämisen keinoja, joita hyödynnän analyysissä.

3.1 Kehys ja kehystäminen

Kehys (frame) on mediatutkimukseen vakiintunut käsite, joka tarjoaa työkalun tutkia tapoja, joilla tietoa esitetään ja vastaanotetaan (Karvonen, 2000, s. 78). Kehystäminen viittaa siihen, kuinka yksittäinen asia voidaan tiedostaen tai tiedostamatta ympäröidä erilaisella tulkintakehyksellä, jolloin sen koko olemus muuttuu erilaiseksi (Karvonen, 2000, s. 78). Brüggemann (2014, s. 62–63) määrittelee kehykset tavoiksi jäsentää ja ymmärtää maailmaa ja kehystämisen toiminnaksi, jossa kehyksiä käytetään. Esimerkiksi toimittajat valitsevat väistämättä jonkin viitekehysten kirjoittamalleen uutisaiheelle.

Karvosen (2000, s. 78) mukaan frame-käsitteen suomenkielinen vastine ”kehys” ei ole paras mahdollinen, sillä se vie ajatukset maalauksen kehyksiin. Metafora on hänen mukaansa epäonnistunut, sillä maalaus on muuttumaton tosiasia ja erilaiset kehykset eivät juurikaan muuta maalauksen olemusta. Hänen mukaansa kuvaavampi käänös olisi esimerkiksi tulkintakehikko, sillä se kuvaa paremmin sitä, kuinka kokonaisuus määrittää koko asian olemuksen. Pitäydyn kuitenkin itse vakiintuneessa termissä kehys. Kehystämisen käsitettä on havainnollistettu myös vertaamalla sitä valokuvaajan työhön (Moernaut & muut, 2020, s. 484). Valokuvaaja valitsee kuvakulman ja ikuistaa pienen, rajoitetun hetken maailmasta. Kuvakulma, rajausta sekä kuvanottohetki vaikuttavat siihen, millaisena ikuistettu tilanne näyttäytyy.

Sosiologi Erving Goffman (1974) kehitti kehysten käsitteen tutkiessaan arkipäiväistä vuorovaikutusta yksilöiden välillä. Goffmanin kehysanalyysin perusajatuksena on, että

tullessamme sosiaaliseen tilanteeseen tai seurattessamme jotakin tapahtumaa, tarvitsemme tilannemääritelmän eli vastauksen kysymykseen ”mitä tässä on meneillään” (Karvonen, 2000, s. 79; Peräkylä, 2001, s. 356). Saavuttaaksemme ymmärryksen, sovellamme tiedostaen tai tiedostamatta erilaisia opittuja, usein vakiintuneita tulkintamalleja eli kehyksiä (Peräkylä, 2001, s. 356).

Kehys antaa asioille, tilanteille ja toiminnalle merkityksen. Karvosen (2000, s. 79) mukaan suurin osa arkielämästä on niin totuttua, kuten kaupan kassalla asiointi, että niissä osataan toimia odotetulla tavalla rutiininomaisesti. Hänen mukaansa on kuitenkin myös paljon tilanteita, joissa tulkinta ei ole täysin selkeä. Esimerkiksi monimutkaisessa julkisessa keskustelussa on etsittävä vihjeitä oikean tulkintakehikon löytämiseksi, ja apua määrittelyyn haetaan esimerkiksi asiantuntijoilta (Karvonen, 2000, s. 80). Julkisessa keskustelussa eri intressiryhmät kilpailevat siitä, kuka saa oman tulkintansa hallitsevaksi (Karvonen, 2000, s. 80). Kehykset auttavat ymmärtämään mistä erilaisissa tapahtumissa on kyse, ja täten ovat olennainen osa yhteiskunnallista julkista keskustelua (Brüggemann, 2014, s. 63; Gamson & Modiglian, 1989, s. 3).

Goffmanin lisäksi toinen merkittävä aiheen parissa uraa uurtanut tutkija on Robert Entman, joka tarkensi käsitettä ja sitoutti käsitteen viestinnän tutkimukseen. Kun Goffman viittaa framing-käsitteellä sekä arkipäivän tiedostamattomaan ”kehystymiseen”, että tiedostettuun ja aktiiviseen kehystämiseen (Virtanen & Silvast, 2020, s. 11), Entman näkee kehystämisen lähinnä jälkimmäisellä tavalla. Entmanin (1993, s. 52) mukaan kehystäminen on retorinen operaatio, jossa todellisuudesta aktiivisesti valitaan ja tehdään näkyvämmäksi tiettyjä puolia. Hän näkee, että tekstissä voidaan nostaa jokin asia esiin sijoittelun, toiston ja muiden ilmaisukeinojen avulla (Entman, 1993, s. 53).

Entmanin (1993, s. 52) mukaan kehyksillä on neljä funktiota: ne määrittelevät ongelmia, diagnosoivat syitä, tekevät moraalisia arvioita ja ehdottavat ratkaisuja. Kehykset voivat täyttää yhden tai useamman näistä funktioista (Entman, 1993, s. 52). Kehykset ilmenevät näiden funktioiden kautta. Esimerkiksi, jos köyhyys kehystetään yksilön laiskuutena,

ratkaisuehdotuksena voi olla sosiaaliturvan leikkaaminen. Mikäli köyhyys kehystetäänkin rakenteellisena epätasa-arvona, ratkaisut voivat keskittyä mahdollisuuksien tasaamiseen.

Entmanin (1993, s. 52) mukaan kehukset sijaitsevat viestintäprosessin neljässä osassa: viestijässä, tekstissä, vastaanottajassa ja kulttuurissa. Ensinnäkin kehukset muotoutuvat viestijän tiedostetuissa tai tiedostamattomissa valinnoissa. Toiseksi tekstissä kehukset ilmenevät käytetyissä ilmaisuissa: sanavalinnoissa, vakiintuneissa fraaseissa, latautuneissa kuvissa ja muissa tulkintaa tukevilla tietopaketeissa. Kolmanneksi kehukset ohjaavat vastaanottajan tulkintaa. Kehukset eivät kuitenkaan välttämättä välitä vastaanottajalle samoja merkityksiä kuin viestijälle. Neljänneksi kulttuuri voidaan nähdä yhteisesti jaettuna kokoelmana kehyksiä, jotka ilmenevät ihmisten puheissa ja ajattelussa.

3.2 Kehystäminen verkkojournalismissa

Journalistien täytyy jatkuvasti työssään selvittää, mitä erilaisissa tilanteissa on meneillään. Kun jostain tapahtumasta tai asiakokonaisuudesta kirjoitetaan uutinen, kehys on alusta asti läsnä (D'angelo & Shaw, 2018, s. 209). Kun toimittaja on tekemisissä uuden tiedon kanssa, kehys mahdollistaa sen, että toimittaja ylipäättään tunnistaa sisällön merkitykselliseksi ja uutisarvoiseksi sisällöksi (Brüggemann, 2014, s. 62). Uutista kirjoittaessa väistämättä jotain osia nostetaan esiin, jotain jää taustalle ja jotain rajataan kokonaan pois. Yksittäinen asiakokonaisuus voidaan saada näyttämään hyvin erilaiselta rajaamalla se tiettyihin kehyksiin. Uutistekstien rakentumiseen vaikuttavat toimittajan omat tulkinat, journalistisen kulttuurin konventiot ja laajemmat yhteiskunnalliset ja kulttuuriset tavat jäsentää tietoa (Väliverronen, 2007, s. 50).

Journalistit soveltavat tilanteisiin tulkintakehyksiä, kootakseen informaatiotulvasta helposti käsiteltävän paketin yleisölle (Karvonen, 2000, s. 80). Kehys liittyy olennaisesti siihen valintojen ja muokkauksen prosessiin, jolla journalistit organisoivat informaatiota ja tuottavat mediaesityksiä (Seppänen & Väliverronen, 2012, s. 72; Karvonen, 2000, s. 78). Journalistit eivät pelkästään valitse, mitkä aiheet tai tapahtumat ovat uutisoinnin

arvoisia, vaan myös määrittelevät, mikä käytävässä keskustelussa on ongelman ydin (Brüggemann, 2014, s. 62). Brüggemannin (2014, s. 62) mukaan ongelmanmäärittelyyn vaikuttavat sekä lähteet, joita journalistit käyttävät, että myös journalistien omat tulkinnot käsiteltävästä aiheesta.

D'angelon ja Shawin (2018, s. 209) mukaan uutisiin liittyy neljä eri kehystä: journalistin kehys, aihekehys, yleisön kehys sekä uutiskehys. Journalistin kehys on yksittäisen journalistin pääsisäinen kognitiivinen malli käsiteltävästä aiheesta, joka muodostaa pohjan aiheen ymmärtämiselle, tulkinnalle ja ilmaisulle (D'angelo & Shaw, 2018, s. 210; Brüggemann, 2014, s. 63). Aihekehykset sen sijaan viittaavat ihmisten, ihmisryhmien tai organisaatioiden näkemykseen käsiteltävästä aiheesta ja toimivat usein uutisten lähteinä (D'angelo & Shaw, 2018, s. 212). Yleisön kehykset sijaitsevat lukijan mielessä ja heräävät uutisessa käytetyistä ilmaisuista (D'angelo & Shaw, 2018, s. 212). Uutiskehys viittaa uutisen kielelliseen tai visuaaliseen sisältöön, jolla journalistit luonnehtivat käsiteltävää aihetta (D'angelo & Shaw, 2018, s. 214). Tässä tutkimuksessa analysoin uutiskehyksiä, mutta pääsen myös kommenttien kautta tarkastelemaan yleisön tulkintoja.

Seppäsen ja Väliverrosen (2012, s. 97) mukaan journalistisessa kehystämisessä voi yksinkertaisimmillaan olla kyse siitä, mihin uutisosioon juttu on lehdessä sijoitettu. Lehden kannessa jutulla on enemmän painoarvoa, kuin sivun reunassa. Kun uutisia luetaan yhä enemmän verkossa, on kehystutkimuksessakin kiinnostuttu siitä, millaisia vaikutuksia digitaalisella kontekstilla on. Aiempi tutkimus on keskittynyt pääosin uutistekstin eri komponentteihin, kuten otsikkoon, ingressiin ja lainauksiin (de Vreese, 2005, s. 54), mutta kehystämistä voi tapahtua muissakin verkkosivun osissa. Esimerkiksi Liu ja muut (2019, s. 460) havaitsivat tutkimuksessaan, että uutissivuston ehdotukset lisälukemisesta voivat toimia uutisen kehystä vahvistavana tai heikentävänä tekijänä.

Liu ja Mcleod (2019) ovat tarkastelleet, millaisia vaikutuksia käyttäjien kommentteilla on uutisten kehyksiin. He keskittyivät tutkimuksessaan kommentteihin, jotka sisältävät vastakehyksen eli vastustavat uutisen asettaman kehyksen joko suoraan haastamalla tai

tarjoamalla vaihtoehtoisen näkökulman (2019, s. 2487). Heidän näkemyksensä on, että vaikka nimettömiltä käyttäjiltä tulevat kommentit eivät pysty kilpailemaan uutistekstin kehysten kanssa, kommenttien vaikutusta ei tulisi aliarvioida. Liu ja Mcleod (2019) havaitsivat, että vastakehykset käyttäjäkommenteissa voivat vaikuttaa merkittävästi lukijoiden asenteisiin ja tunteisiin. Heidän mukaansa erityisesti sävyiltään epäkunnioittavat kommentit voivat saada lukijat kriittisiksi artikkelin asettamaa kehystä kohtaan ja puoltamaan esitettyä vastakehystä.

3.3 Kehystämisen keinot

Kehysanalyysissa aineistoa on tapana tulkita ja jäsentää kehystämisen keinojen avulla. Kehystämisen keinojen avulla tarkastellaan, kuinka aineiston kehukset rakentuvat. Aiemmassa tutkimuskirjallisuudessa on määritelty laajasti erilaisia malleja kehysten tunnistamiseen ja yhtä yhtenäistä operatiivista näkemystä ei ole. Tässä tutkimuksessa tukeudun pitkälti Entmanin (1993) kehysanalyysiin sekä Gamsonin ja Modiglianin (1989) määrittelyyn kehystämisen keinoista, joita myös muun muassa Vehkalahti (2016) ja Rönkä (2011) ovat hyödyntäneet.

Entmanin (1993) kehysanalyysin ohjenuorana toimii määritelmä kehysten neljästä funktiosta. Analyysissa huomio kiinnittyy siihen, miten aineistossa 1) määritetään ongelmia, 2) diagnosoidaan syitä, 3) tehdään moraalaisia arvioita ja 4) esitetään ratkaisuja. Entmanin (1993, s. 52) mukaan kehukset ilmenevät avainsanoissa, vakiintuneissa ilmauksissa, kuvissa tai muissa tiedonlähteissä, jotka niputtavat yhteen tiettyä tulkintaa vahvistavia asioita ja kehottavat näkemään asian tietystä näkökulmasta. Vehkalahtien (2016, s. 99) mukaan kehystämismenetelmät ikään kuin ehdottavat aiheelle tietynlaista tulkintaa. Esimerkiksi Rönkän (2011, s. 30) tutkimuksessa, joka käsitteli matkapuhelinsäteilyn terveysriskejä, avainsana *hysteria* toimi ongelmaa vähättelevän kehysten rakennusosana.

Gamson ja Modiglian (1989, s. 3–4) erottavat toisistaan kehystämismenetelmät (framing devices) ja järkeilyvälineet (reasoning devices). Käytännön analyysissa tämä tarkoittaa, että

aineistoa jäsennetään kahdesta eri näkökulmasta: kehystämismittareiden kautta tarkastellaan tapoja, jolla aihetta kuvataan ja järjestyvälineiden kautta keinoja, joilla asiaa selitetään ja perustellaan (Vehkalahti, 2016, s. 99). Kehystämismittareita, joilla aihetta kuvataan, ovat avainsanat, metaforat, esimerkit ja kuvat (Gamson ja Modiglian, 1989, s. 3–4). Järjestyvälineitä, joilla aihetta selitetään ja perustellaan, ovat syyt, seuraukset, taustat ja moraaliset periaatteet (Gamson ja Modiglian, 1989, s. 3–4). Vehkalahteen (2016, s. 99) mukaan järjestyvälineiden avulla aineistosta etsitään erilaisia syy-seuraus-ratkaisu-ketjuja.

Panin ja Kosickin (1993, s. 59–60) mukaan journalistisissa sisällöissä on lisäksi kiinnitettävä huomiota vakiintuneisiin kokoonpanon käytäntöihin, kuten uutisen rakenteeseen ja väitteiden validointiin erilaisten lähteiden avulla. Heidän mukaansa uutiset usein noudattavat niin sanottua käänteistä pyramidia: uutinen etenee otsikosta ingressiin ja leipätekstiin, ja näiden elementtien merkityksellisyys noudattaa tätä järjestystä. Otsikko toimii kaikkein merkityksellisempänä vihjeenä, joka aktivoi tietyn tulkintakehyksen lukijan mielessä, ja vahva ingressi voi myös antaa jutulle tietyn kulman, josta käsin lukija tarkastelee aihetta (Pan & Kosicki, 1993, s. 59–60). Uutisissa on tyypillistä, että väitteitä validoidaan esimerkiksi numeerisella datalla tai asiantuntijalähteillä (Pan & Kosicki, 1993, s. 59–60). Kiinnitän journalistisen aineiston analyysissä huomiota näihin seikkoihin.

4 Hekan vuokrankorotukset julkisessa keskustelussa

Tässä luvussa tarkastelen, millaiseksi julkinen keskustelu Hekan vuokrankorotusten ympärille rakentui verkkojournalismissa ja kommenttikentissä kesällä 2023. Tarkastelen, millaisia kehyksiä aihe saa journalistisissa jutuissa ja kommentteissa sekä millaisena Hekan toiminnan legitimizeetti näyttäytyy keskustelun valossa. Tutkimusaineisto koostuu Ylen, Helsingin Sanomien ja Helsingin Uutisten verkkosivuilla 15.5.2023–28.8.2023 välisenä aikana julkaistuista 40 journalistisesta jutusta ja 160 kommentista.

Aloitin hakemalla vastausta ensimmäiseen tutkimuskysymykseen, joka käsittelee sitä, kuinka Hekan vuokrankorotuksia kehystetään verkkojournalismissa ja kommenttikentissä. Pyrin vastaamaan kysymykseen kehysanalyysin avulla. Hyödynsin analyysin tukena koodausta. Koodaus tarkoittaa aineiston järjestämistä ja luokittelua yhteneväisyyksien ja eroavaisuuksien perusteella (Juhila, 2021b). Juhilan (2021b) mukaan laadullisen tutkimuksen aineistoissa koodattavaa löytyy monista eri näkökulmista, joten koodauksessa on kyse myös tutkijan tekemistä valinnoista.

Analyysin aluksi kävin läpi jokaisen journalistisen jutun sekä kommentin ja kysyin, mistä tekstin mukaan Hekan vuokrankorotuksissa on kyse. Kysymys perustuu Goffmanin (1974) kehysanalyysin perusajatukseen, että seurattessamme jotain tapahtumaa, tarvitsemme tilannemääritelmän eli vastauksen kysymykseen ”mitä tässä on meneillään”. Röngän (2011, s. 31) mukaan yhtäläillä mediatekstien kirjoittajat tulkitsevat käsiteltävää aihetta jonkin ennakkokäsityksen kautta, mikä vaikuttaa siihen, kuinka aiheeseen liittyviä tietoja ja tapahtumia organisoidaan. Tämän alkukysymyksen jälkeen tunnistin aineistosta viisi teemaa, joiden kautta vuokrankorotuksia käsitellään: taloudellinen ahdinko, matala-palkka-alojen työvoimapula Helsingissä, epäonnistunut johto, yksilön taloudellinen vastuu sekä ongelman kieltäminen.

Teemojen tunnistamisen jälkeen jatkoin analyysia tarkastelemalla, mitkä kehystämisen keinot rakentavat näitä teemoja. Etsin jutuista ja kommentteista avainsanoja, fraaseja, metaforia, esimerkkejä, latautuneita kuvia, ongelman määrittelyä, syitä, seurauksia,

moraalisia periaatteita ja ratkaisuehdotuksia. Keinot ovat erilaisia sisällöllisiä ratkaisuja, joiden avulla niputetaan yhteen tiettyä tulkintaa vahvistavia tosiasioita ja kehoitetaan näkemään asian tietystä näkökulmasta. Luokittelin aineistoa isompiin kokonaisuuksiin tekemiäni havaintojen perusteella ja muodostin laajempia kehyksiä, jotka kuvastavat sitä, miten vuokrankorotuksia käsitellään julkisessa keskustelussa. Esittelen tunnistamani pääkehykset luvussa 4.1.

Kehysten tunnistamisen jälkeen siirryn etsimään vastausta toiseen tutkimuskysymykseen. Vertailin, ilmenevätkö kehykset kommenttikentissä ja journalistisessa aineistossa samalla tavalla vai painottuuko niissä eri kehykset. Tarkastelin, mitä erityispiirteitä kommenttikentissä käytävässä keskustelussa ilmenee ja millä tavalla kommentoijat osallistuvat median käynnistämään keskusteluun. Esittelen vastaukseni toiseen tutkimuskysymykseen luvussa 4.2.

Luvussa 4.3 esittelen vastaukseni kolmanteen tutkimuskysymykseen, joka käsittelee sitä, millaista legitimitetin arviointia keskustelussa tehdään liittyen Hekan toimintaan. Analyysissä tarkastelin, millä tavalla toimintaa oikeutetaan tai haastetaan. Hyödynsin Suchmanin (1995, s. 574) määritelmää, että legitimoinnissa toimintaa peilataan vallitseviin arvoihin ja uskomuksiin. Keskityin erityisesti siihen, miltä legitimitetin arviointi vaikuttaa tunnistamiäni kehysten kautta. Porttikiven (2016, s. 63) mukaan kommenttikentissä tapahtuvalle legitimoinnille on tyypillistä, että keskustelu alkaa yksittäisestä organisaatiosta tai sen toimesta, mutta keskustelu eteneekin johonkin laajempaan huolenaiheeseen. Siksi tarkastelin myös, toimivatko vuokrankorotukset sijaiskohteena jonkin laajemman yhteiskunnallisen epäkohdan esiintuomiselle.

4.1 Keskustelun kehykset

Tunnistin aineistosta kolme pääkehystä, jotka ovat huoli, kritiikki ja oikeutus. Kehykset sekä niitä rakentavat kehystämisen keinot ovat esillä taulukossa 2.

Taulukko 2. Hekan vuokrankorotuksia koskevan keskustelun kehukset.

	Huolen kehys	Kritiikin kehys	Oikeutuksen kehys
Avainsanat	Pienituloiset, huoli, pelko työvoimapula, kohtuuton	Varautuminen, vastuu, riskienhallinta	Holhousyhteiskunta, verovarot
Fraasit	Hyvätuloiset eivät asu Hekan asunnoissa.	Olisi pitänyt varautua.	Keskustassa asuminen ei ole kansalaisyhteiskunta. Jokainen asukoon siellä mihin on varaa.
Metaforat	Helsinki haluaa savustaa pienituloiset asunnoistaan.	Heka on itse soppansa keittänyt.	Hekan asunto on lotto-voitto.
Esimerkit	Asukkaiden henkilökohtaiset tilanteet	Esimerkit toiminnan puutteista	Hekan vuokrien vertaamisen markkinahintoihin
Visuaalisuus	Kuvat asukkaista ja kodeista, tekstistä irrotetut lainaukset	Kuvat asunnoista ja poliitikoista	-
Ongelman määrittäminen	Korotukset ovat kohtuuttomia ja asukkaille taloudellisesti haastavia.	Hekan huonot päätökset tulevat asukkaiden tai yhteiskunnan maksettavaksi.	Korotukset ovat paikallaan ja vastaavat kustannuksia. Asukkailla on epärealistiset odotukset.
Syyt	Korkokulujen ja muiden kustannusten nousu	Huono riskienhallinta, osaamaton johto	Kustannusten nousu, inflaatio
Taustat	Ongelmaa syventävät suunnitelmat asumistuen leikkauksista.	Muut toiminnan heikkoudet: remontteja on lykätty ja asuntojen ylläpito on puutteellista.	Asumisen kulut nousevat muillakin. Vuokrat ovat edelleen Helsingin halvimmat.
Seuraukset	Taloudellinen ahdinko, työvoimapula, asunnottomuus	Lisää kuluja asukkaille ja yhteiskunnalle.	Vuokrien on noustava kustannusten noustessa.
Moraaliset periaatteet	Pienituloisillakin tulisi olla mahdollisuus asua Helsingissä. Ihmisiä ei saa ajaa kodeistaan.	Taloudellinen vastuu. Yhtiön on huolehdittava taloudellisesta kestävästä ja suojeltava asukkaiden etua.	Yksilön vastuu. Jokaisen on elettävä siellä, mihin on varaa.
Ratkaisuehdotukset	Kaupungilta tai valtiolta tukea tilanteeseen	Vastuuhenkilöt vaihtoon, toiminnan selvitys	Asukkaiden on muutettava pienempään asuntoon tai edullisemmille alueille.

Yksittäisessä journalistisessa jutussa tai kommentissa voi esiintyä useampi kehys samanaikaisesti. Erityisesti kritiikin kehys ja huolen kehys esiintyvät aineistossa usein päällekkäin. Esittelen kehukset sekä niitä rakentavat kehystämisen keinot yksi kerrallaan seuraavissa alaluvuissa, ja esitän aineistosta esimerkkejä havaintojeni tueksi.

4.1.1 Huolen kehys

Huolen kehyksessä Hekan vuokrankorotukset nähdään huolestuttavana uhkana, josta seuraa taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia paitsi asukkaille, myös koko Helsingille. Kehyksessä huomio keskittyy pitkälti vuokrankorotusten seurauksiin ja asukkaiden tunteuksiin. Seurauksiksi esitetään pitkäaikaisen kodin menettäminen, taloudellinen ahdinko, matalapalkka-alojen työvoimapula ja asunnottomuuden lisääntyminen. Journalistisessa aineistossa huolen kehys esiintyy erityisesti jutuissa, joissa on haastateltu asukkaita, mutta huolta ilmenee myös poliitikkojen puheissa. Seuraavaksi esittelen, millaiset kehystämisen keinot rakentavat huolen kehystä journalistisissa jutuissa ja kommenteissa.

Avainsanat ja metaforat kehottavat tarkastelemaan aihetta tietystä näkökulmasta (Vehkalahti, 2016, s. 99). Aineistossa huolen kehykselle ominaisia, toistuvia avainsanoja ovat *pienituloiset*, *työvoimapula*, *kohtuuton*, *huoli* ja *pelko*. Avainsanat aktivoivat tulkintakehyn lukijan mielessä ja kehottavat näkemään korotukset ei-toivottuna, huolestuttavana asiana. Sanat *huoli* ja *pelko* kuvastavat erityisesti asukkaiden tunteita korotuksia kohtaan, kuten esimerkissä (1).

- (1) Korotus on herättänyt **huolta** asukkaiden keskuudessa. HS:n haastatellamat asukkaat **pelkäsivät** muun muassa sitä, että mahdollinen vuokrankorotus pakottaa hakemaan asumistukea. (Uutinen, HS, 18.5.2023).

Huoli vuokrankorotusten vaikutuksista ilmenee myös metaforien kautta. Seppäsen ja Väliiverosen (2012, s. 100) mukaan metaforat ovat vahvoja kehystämisen keinoja, koska ne tiivistävät merkityksiä ja herättävät tunteita. Aineistossa esiintyy usein metafora *vyön kiristys*, joka viittaa säästämiseen ja kustannusten karsimiseen tiukassa taloudellisessa tilanteessa. Aineistossa esiintyy muitakin metaforia, joilla kuvataan tukalaa tilannetta: esimerkissä (2) kommentoija käyttää voimakasta metaforaa *savustaa ulos* kuvaamaan pienituloisten poismuuttoa vuokrankorotusten ajamana.

- (2) Helsinki haluaa **savustaa pienituloiset ulos asunnoistaan**. Jos vuokriin tulee lisää 10 % ja kaikki muu eläminen kallistuu, eläkkeet jäädytetään tai leikataan, toimeentulotukea ja työttömyyskorvausta leikataan, niin

saattaa olla, että Helsingissä on kohta runsaasti työpaikkoja ja asuntoja , mutta vähän tulijoita. (Kommentti, Yle, 15.5.2023).

Journalistisessa aineistossa huolta havainnollistetaan ja merkityksellistetään antamalla esimerkkejä vuokrankorotusten vaikutuksista asukashaastatteluiden kautta. Asukkaat kertovat, millaisesta korotussummasta heidän tapauksessaan olisi kyse ja miten se vaikuttaisi heidän arkeensa ja kuluttamiseensa. Haastatellut henkilöt edustavat erityyppisiä asukkaita, joihin korotukset vaikuttavat, kuten perheellisiä, opiskelijoita ja eläkeläisiä. Todellisten ihmisten kokemukset ja kuvaileva kerronta voivat sitouttaa lukijaa vahvemmin, verrattuna yleisellä tasolla kertomiseen. Esimerkissä (3) eläkeläinen kertoo, mitä suunniteltu vuokrankorotus tarkoittaisi hänen tilanteessaan.

- (3) – Saan asumistukea, mutta katsotaan mitä sillekin käy. Se on sitten jostain muusta pois, ruoasta tai vaatteista.

Vuokra 53-neliöisestä kaksiosista on 650 euroa. Yli kymmenen prosentin korotus tarkoittaisi yli 70 euron korotusta vuokraan. Se olisi paljon. (Uutinen, HU, 18.5.2023).

Huolta merkityksellistetään myös rinnastamalla korotukset johonkin jo aiemmin tuttuun. Horstin (2005, s. 74) mukaan rinnastukset toimivat metaforien tapaan, sillä niissä siirretään merkityksiä tapahtumasta toiseen. Se, mihin aihe rinnastetaan, määrittelee, kuinka asiaa käsitellään. Esimerkissä (4) asukkaiden ahdinko rinnastetaan yritysten ahdinkoon koronaviruspandemian aikana. Esimerkissä vedotaan, että vuokrankorotuksista kärsiviä asukkaita tulisi tukea samalla tavalla kuin yrityksiä koronaviruspandemian aikana.

- (4) Kun koronaviruspandemia iski kovalla voimalla yritysten toimintaedellytyksiin, ryhdyttiin poikkeustoimiin ja yrityksiä tuettiin monin eri tavoin. Nyt on käynnissä saman kriisin toinen vaihe, ja kärsijöinä ovat asukkaat. Yritykset on pelastettu, nyt on asukkaiden vuoro. (Mielipidekirjoitus, HS, 29.5.2023).

Toimittaja tiedostaen tai tiedostamattaan kehystää käsiteltävää aihetta valitsemillaan kuvilla. Huolen kehyksessä visuaalisina kehystämisen keinoina toimivat kuvat asukkaista ja

heidän kodeistaan, kuten kuvassa 1. Kuvien avulla konkretisoituvat todelliset henkilöt ja kodit, joihin korotukset vaikuttavat, mikä voi herättää empatiaa lukijassa.

Hekan vuokrankorotus tuntuu Tiina Hietasesta hurjalta: "Tämä on käsittämätön tilanne"

Heka aikoo nostaa vuokriaan ensi vuoden alussa keskimäärin 12 prosentilla. Tiina Hietaselle se tarkoittaa yli sadan euron vuokrankorotusta kuukausittain.

Helsinkiläinen Hekan asukas Tiina Hietanen aikoo pohtia edullisempaa asumisvaihtoehtoa, jos vuokrat nousevat tulevaisuudessa merkittävästi. KUVA: KATRI HEINÄMÄKI / HS

Kuva 1. Hekan asukkaita kodissaan (HS/Katri Heinämäki, 10.8.2023).

Huolen kehystä rakentavat journalistisissa jutuissa esiintyvät, tekstistä erotut asukkaiden sitaatit. Gibsonin ja muiden mukaan (2001, s. 66) silmään pistävät, muuta tekstiä suuremmat lainaukset ovat samankaltaisia visuaalisia elementtejä kuin esimerkiksi infografiikat. Ne ovat visuaalisesti huomiota herättäviä, mutta sisältävät myös verbaalista tietoa. Erotettuihin lainauksiin on nostettu asukkaiden tuntemuksia korotuksia kohtaan, kuten kuvassa 2. Sitaatit tarjoavat syvällisempää, henkilökohtaista tietoa asukkaiden kokemuksesta, mikä voi herättää empatiaa lukijassa.

Ahdistavia ajatuksia. Puoliso on muuttamassa pois. Sain hankittua hieman parempipalkkaisen työn ja ajatuksissa on hankkia keikkatyö rinnalle, jotta voisimme lasten kanssa pitää asunnon. Tieto vuokrankorotuksista vesitti tämän suunnitelman, enkä usko pystyväni maksamaan tulevaa vuokraa, vaikka tekisin kahta työtä. Olen alkanut miettiä Helsingistä pois muuttoa.

Nainen, 37, kaksi alaikäistä lasta. Vuokra nyt 1 240 euroa, korotusten jälkeen 1 388 euroa.

Kuva 2. Erotettu lainaus asukkaan tuntemuksista (Yle, 21.8.2023).

Kehykset määrittelevät ongelmia, diagnosoivat syitä, ehdottavat ratkaisuja ja tekevät moraalisia arvioita (Entman, 1993, s. 52). Huolen kehyksessä ongelmaksi määritellään se, että korotukset ovat kohtuuttomia ja asukkaille taloudellisesti haastavia. Tilannetta, jossa asukkaalla ei pian ole varaa asua vähävaraisille tarkoitettussa kaupungin asunnossa, kuvataan ristiriitaiseksi tai järjettömäksi. Esimerkissä (5) kommentoija kärjistää, että kohta vain hyvätuloisilla on varaa asua pienituloisille tarkoitetuissa asunnoissa. Huolen kehyksessä argumentoidaan, että mikäli asukkailla ei ole varaa asua Hekalla, heillä ei todennäköisesti ole varaa asua muillakaan vuokranantajilla – Hekan vuokrat ovat suunniteltujen korotustenkin jälkeen Helsingin edullisimmat.

- (5) Miten pienituloiset ym pystyvät enää maksamaan vuokria? Asunnothan ovat juuri vähävaraisille ja pienituloisille. Kohtuuhintaiset asunnot on kohta vain hyvätuloisille. (Kommentti, HU, 15.5.2023).

Tilanteen syyksi tunnistetaan lainojen korkojen ja muiden kustannusten nousu. Huolen kehyksessä harmitellaan, että lainaa on otettu niin paljon, kun korot olivat matalat. Syyllisiä ei kehyksessä kuitenkaan etsitä. Puhuttaessa taloudellisesta ahdingosta, puhujat tyypillisesti taustoittavat ongelmaa vetoamalla hallituksen suunnittelemiin asumistuen

leikkauksiin. Esimerkissä (6) mielipidekirjoittaja vetoaa asumistukien leikkausten lisäksi myös hintojen nousuun.

- (6) Uusi hallitus, jota ollaan nyt luomassa on sanonut, että asumistukea leikataan. [– –] Muutenkin elämisen kustannukset ovat erittäin paljon nousseet, esimerkiksi sähkön ja ruuan hinnat. Saapa nähdä mitä tapahtuu monille vuokralla asuville, kun vuokra nousee noin paljon. (Mielipidekirjoitus, HU, 17.5.2023).

Huolen kehyksessä esitetään, että korotuksista voi seurata paitsi taloudellisia haasteita asukkaille, myös vaikeuksia koko Helsingille. Kirjoituksissa luodaan uhkakuvaa Helsingistä hyväosaisten kaupunkina, jossa matalapalkka-alojen, pätkätyöläisten ja muiden pienituloisten tulotaso ei riitä asumiskustannuksiin. Esimerkissä (7) Hekalla asuva hoitaja kertoo miettivänsä muuttoa ja vetoaa jo olemassa olevaan työntekijävajeeseen. Kommenttikentissä nousee uusi näkökulma, jossa seurauksia tarkastellaan rikkaiden näkökulmasta: esimerkiksi (8) argumentoidaan, että matalapalkka-alojen työntekijöitä tarvitaan erilaisten yhteiskunnan palveluiden mahdollistamiseksi. Ratkaisuehdotuksena ongelmaan toivotaan yhteiskunnalta tukea.

- (7) En keksi muuta ratkaisua kuin muutto. Kohta me kaikki hoitajat varmaan muutamme pois Helsingistä. Mietin alan vaihtoa, kuten työkaverinikin. Meitä on jo muutenkin vähän töissä. (Artikkeli, HS, 13.8.2023).
- (8) Kuka palvelee varakkaita kaupunkilaisia, jos hoitajat, opettajat, bussikuskit, jätekuskit, ravintolatyöntekijät, kauppojen kassat ja muut ihmisiä palvelevat muuttavat muualle, josta heillä ei ole rahaa ja mahdollisuutta käydä työssä Hesassa? (Kommentti, HS, 13.8.2023).

Kehyksen keskeinen moraalinen periaate on, että kaikilla tulotasosta riippumatta tulisi olla mahdollisuus asua Helsingissä. Kommenteissa maalataan kauhukuvaa Helsingistä, jossa asuu vain rikkaita. Kehyksessä korostetaan lisäksi kodin ja kotikaupungin merkitystä ja vedotaan, ettei ihmisiä ei saa ajaa pitkäaikaisista kodeistaan. Esimerkiksi se, että eläkeläisen täytyisi muuttaa pois kodistaan vuokrannousun takia, nähdään epäinhimillisenä. Esimerkissä (9) kommentoija ilmaisee tuhtumustaan tilannetta kohtaan

käyttämällä tunnesanoja *hävytön* ja *tunteeton* sekä vetoaa juuriinsa Helsingissä. Kommentissa oikeistodorka on paha edustava hahmo, joka on syyppää tilanteeseen.

- (9) Hävytöntä kun joku tunteeton oikeistodorka on potkimassa meitä eläkeläisiä täältä pois. Tämä on esim. minun kotikaupunkini monen sukupolven ajalta. Juureni ovat Helsingissä. (Kommentti, Yle, 20.5.2023).

Uutisille on tyypillistä, että väitteitä validoidaan numeerisella datalla tai asiantuntijalähteillä (Pan & Kosicki, 1993, s. 59–60). Huolen kehyksessä ongelman merkittävyyttä perustellaan muun muassa sillä, että joka seitsemäs helsinkiläinen asuu Hekan asunnossa ja yli puolet asuntoihin valituista ansaitsi asuntoa hakiessaan alle 2000 euroa. Tällä kuvataan sitä, kuinka moneen helsinkiläiseen korotukset vaikuttavat. Lisäksi poliitikot sekä Vailla vakinaista asuntoa ry:n palvelupäällikkö ilmaisevat huolensa journalistisessa ai-
neistossa, mutta esimerkiksi tutkijoiden näkökulmaa ei esitetä.

4.1.2 Kritiikin kehys

Kritiikin kehyksessä Hekan vuokrankorotukset nähdään huonosti organisoidun toiminnan tuloksena. Korotuksia tarkastellaan lähinnä tilanteeseen johtaneen toiminnan kautta, ja pääsyyksi esitetään epäonnistunut talousjohtaminen ja riskienhallinta. Kehyksessä perusongelma on se, ettei Heka pitkänä nollakorkoaikana varautunut asianmukaisesti korkojen ja kustannusten nousuun ja suuret kertakorotukset tulevat nyt asukkaiden tai yhteiskunnan maksettavaksi. Taloudenhoito on kehyksessä pääosassa, mutta kritiikkiä esitetään laajemminkin, kuten esimerkiksi asuntojen korjausta ja ylläpitoa kohtaan. Kehyksen nimittävä tekijä on, ettei tähänastiseen toimintaan olla tyytyväisiä.

Kritiikin kehukseen liittyy kriittistä keskustelua siitä, toteutuuko Hekan tavoite kohtuuhintaisuudesta vielä vuokrankorotusten jälkeenkin. Vaikka kritiikin äänet ovat yksimielisiä siitä, että riskienhallinnassa on epäonnistuttu, he eivät ole täysin samaa mieltä siitä, mikä vuokrien tason pitäisi olla. Osan mielestä vuokrat nousevat liian lähelle markkinahintoja, eikä kohtuuhintaisuus enää toteudu. Osa taas näkee, että asuminen on

vuokrankorotusten jälkeenkin kohtuuhintaista, kunhan vuokrat pysyvät alle markkina-hintojen. Esimerkit (10) ja (11) ovat uutisten otsikkoja, joihin on kumpaankin nostettu kysymys kohtuuhintaisuudesta. Esimerkissä (11) sana *kohtuuhintainen* on lainausmerkeissä, mikä viittaa kohtuuhintaisuuden epäselvyyteen. Panin ja Kosickin (1993, s. 59–60) mukaan otsikot ovat tehokkaita aktivoimaan tietyn kehyksen lukijan mielessä. Otsikot herättävät lukijan pohtimaan, onko asuminen vuokrankorotusten jälkeen kohtuuhintaista vai ei.

- (10) Hekan vuokrankorotusta pidetään vastuuttomana – asukas: ”Voidaan kysyä, onko asuminen edelleen kohtuuhintaista” (Uutisen otsikko, Yle, 15.8.2023).
- (11) Helsingin ”kohtuuhintaiset” vuokra-asunnot hipovat paikoin markkina-hintoja – HS kokosi kartalle kalleimmat ja halvimmat asunnot (Uutisen otsikko, HS, 7.8.2023).

Journalistisessa aineistossa kritiikin ääninä toimivat erityisesti Helsingin pormestari Juhana Vartiainen sekä asukkaat ja asukasaktiivit. Pormestarin puheissa kritiikki kohdistuu lähinnä epäonnistuneeseen varautumiseen, kun taas asukkaiden esittämä kritiikki kohdistuu useimmiten muihin toiminnan heikkouksiin, kuten lykättyihin remontteihin ja asuntojen puutteelliseen ylläpitoon. Asukkaiden puheissa toistuu ajatus, ettei ole mielekäästä maksaa, kun asunnot ovat huonossa kunnossa. Esittelen seuraavaksi, mitkä kehystämisen keinot rakentavat kritiikin kehystä.

Kehystä rakentavissa puheissa toistuvia avainsanoja ovat *varautuminen*, *riskienhallinta* ja *vastuu*. Avainsanat heijastavat ajattelutapaa, jossa arvostetaan ennakointia muuttuviin tilanteisiin ja haasteisiin. Kritiikin kehyksessä on olennaista, että Heka halutaan asettaa vastuuseen toiminnastaan. Kritiikkiä ja vastuuttamista ilmaistaan kommentteissa myös metaforien kautta. Esimerkissä (12) kommentoija käyttää metaforista ilmaisua *itse soppansa keittänyt*, joka kuvaa itseaiheutettua ongelmaa. Esimerkissä ilmenee myös kehykselle ominainen moraalinen arvio, että Hekan tulisi kantaa itse vastuu ongelmasta, eikä yhteiskunnan. Esimerkissä (13) käytetään metaforaa *käydä läpi tiheällä kammalla*, joka viittaa siihen, että toiminta vaikuttaa epäluotettavalta ja toimintaa pitäisi selvittää.

- (12) HEKA on **itse soppansa keittänyt**, tunnetaan myös nimellä huono talousjohtaminen. Siivotkoon itse sotkunsa, ei ole yhteiskunnan tehtävä paikata välinpitämättömyyden ja osaamattomuuden virheitä. (Kommentti, Yle, 11.8.2023).
- (13) Pariin otteeseen Hekalla asuneena väitän, että firmalla on erittäin paljon muitakin ongelmia. Asukkaista ei paljon välitetä eikä korjauksia tehdä kuten kuuluisi Tämän päiväinen Ylen uutinen Hekaan liittyen oli vielä ihan oma lukunsa. **Kyseinen pulju pitäisi käydä läpi tiheällä kammalla** (Kommentti, HU, 23.8.2023).

Aiemmassa esimerkissä (13) kommentoija esittää, että yhtiöllä on muitakin ongelmia kuin taloudenhoito, kuten asuntojen puutteellinen ylläpito ja korjaus. Asukkaiden puheissa toistuu kritiikki huonosti organisoitua korjausta ja ylläpitoa kohtaan. Aineistossa pohditaan, olisiko paremmin organisoidulla toiminnalla voitu säästää kuluissa. Puheissa myös haastetaan vuokrankorotusten oikeutusta, sillä kunnostustöitä on lykätty ja asuntojen kunto nähdään kehnona. Esimerkissä (14) Hekan asukas kuvailee asuntoaan ja luettelee esimerkkejä asunnon puutteista. Asukas ilmaisee, että olisi kohtuutonta, jos hän joutuisi maksamaan vielä enemmän asunnostaan.

- (14) Rytkönen valittelee 1980-luvulla rakennetun talon kuntoa muutoinkin. Ulkopihan aidat ovat homeessa, yhteispihalla istuinryhmän penkit ovat kellahtaneet nurin. Porraskäytävässä haisee pinttynyt rööki. Hissejä ei ole. Asunnon ikkunankarmeista maalit ovat lohkeilleet, vessa on pieni ja kalsea. [––] Rytkösen mielestä olisi kohtuutonta, jos hän joutuisi maksamaan vielä enemmän vuokraa asunnostaan. (Artikkeli, Yle, 4.6.2023).

Samasta artikkelista löytyy myös kuva asukkaan asunnon kylpyhuoneesta (ks. kuva 3). Moernautin ja muiden (2020, s. 486) mukaan valokuvat ovat voimakkaita kehystämisen keinoja, koska lukijat usein pitävät niitä objektiivisina, totuudenmukaisina kuvauksina. Heidän mukaansa kehystäminen on voimakkainta multimodaalisena, eli silloin kun merkitystä välitetään sekä verbaalisesti että visuaalisesti. Asukkaan luettelemat puutteet sekä kuva toimivat kehystämisen keinoina, jotka kehottavat katsomaan vuokrankorotuksia kriittisestä näkökulmasta. Kritiikin kehysten jutussa esiintyy lisäksi kuvia poliitikoista, mikä luo kuvaa siitä, että tilanne on poliitikkojen arvostelevan katseen alla.

Minna Rytkösen kylpyhuone on ahdas ja alkuperäisessä 1980-luvun kuosissa. Kuva: Kristiina Lehto / Yle

Kuva 3. Hekan asunnon kylpyhuone (Yle/Kristiina Lehto, 4.6.2023).

Kritiikin kehyksen kantava puheenaihe on syyt, joiden takia korkeisiin kertakorotuksiin on ajaututtu. Keskeiseksi syyksi tunnistetaan epäonnistunut riskienhallinta, minkä takana taas nähdään olevan Hekan osaamaton johto. Poliitikot kertovat journalistisissa jutuissa, etteivät haluaisi syyllistyä jälkiviisasteluun, mutta puheissa kuitenkin toistuvat asiat, joita olisi voitu tehdä toisin. Esimerkissä (15) Vartiainen toteaa, että varautuminen stressitesteillä on perustoimenpide, joka olisi täytynyt tehdä.

- (15) – Viimeisen kymmenen vuoden ajan ihan tavallinen asuntovelallinenkin on asuntolainaa hakiessaan joutunut pankissa stressitestiin, jossa korot nousevat selvästi. (Uutinen, Yle, 21.8.2023).

Journalistisissa jutuissa syy-seuraussuhteena nähdään se, että epäonnistunut varautuminen kaatuu nyt asukkaiden maksettavaksi. Kommenteissa lisäksi nähdään, että kulujen maksajaksi joutuvat paitsi asukkaat, myös muu yhteiskunta. Tätä perustellaan sillä, että asukkaista suuri osa saa asumistukea. Tämä näkyy esimerkissä (16). Se, että taloudellinen

taakka saattaa kaatua huonon varautumisen takia asukkaiden tai yhteiskunnan maksettavaksi, nähdään ongelmallisena.

- (16) Vuokrat nousevat siis noin 1200 euroa vuodessa. Jos asukkaat ovat isolta osin asumistuen saajia, niin tämän tarkoittaa että Heka maksattaa vuokratulonsa yhteiskunnalla. (Kommentti, Yle, 21.8.2023).

Kritiikin kehyksessä hallitseva moraalinen periaate on taloudellinen vastuu. Yhtiön odotetaan huolehtivan taloudellisesta kestävydestä ja asukkaiden edun suojelemisesta. Vaikka kritiikin kehysten keskeinen ajatus on, että Hekan tulisi kantaa vastuu tilanteesta, ratkaisuehdotukset eivät noudata yhteistä linjaa. Osa puheenvuoroista toivoo kaupungilta tukea apuun. Osa taas näkee korotukset valitettavina mutta väistämättöminä. Väistävämyyttä perustellaan omakustanneperiaatteella eli sillä, että vuokratulojen on katettava toiminnan kulut. Kommenttiosiossa esitetään, että toiminnan vastuullisuutta tulisi tarkastella lähemmin ja että Hekan johto tulisi vaihtaa tilanteen seurauksena, kuten esimerkissä (17).

- (17) Heka ansaitsisi mielestäni sellaisen johtajan ja hallituksen, joka haluaa edistää ja pitää huolen Helsingin kohtuuhintaisesta vuokra-asumisesta. [– –] Aran tulee selvittää Heka Oy:n toimintaa. (Mielipidekirjoitus, HU, 19.8.2023)

Heka ei ole ainut toimija, johon kritiikkiä kohdistetaan. Kommenttiosioissa tartutaan porimestari Vartiaisen tiukkaan arvosteluun ja Helsingin kaupunkia kritisoidaan ratkaisujen puutteesta. Kommentoijat katsovat, että Hekan arvostelu on tyhjää puhetta, mikäli Helsingin kaupunki ei ryhdy mihinkään toimiin tilanteen myötä. Esimerkissä (18) kommentoija esittää, että kaupungilla olisi mahdollisuus vaikuttaa hintoihin, mutta se mieluummin nostaa maksuja asukkailta. Kommentti tuo vaihtoehtoisen näkökulman keskusteluun, joka ei ilmene journalistisessa aineistossa.

- (18) Tämä Vartiaisen johdolla tehtävä ripittäminen on silkkaa silmänlumetta, sillä kaupunki voisi itse vaikuttaa perimiensä tonttivuokrien, kaukolämmön sekä veden hintoihin. Mutta ei tee näin, sillä on helpompi nyhtää asukkailta enemmän maksuja ja levitellä käsiään. Jollainhan on

maksettava Kruunusillat niille kolmelle polkupyöräilijöille. Yhteistä hyvää tässä siis vain maksellaan, eikös juu. (Kommentti, HS, 9.7.2023).

Kritiikin kehyksessä ilmeneviä tunteita ovat ihmetys, turhautuminen ja pettymys. Poliitikot sekä asukkaat ovat pettyneitä ja turhautuneita siitä, ettei tilannetta ole kyetty ennakkoimaan. Erityisesti Vartiaisen tiukka arvostelu korostaa pettymystä ja ihmetystä siitä, miksi tilannetta ei ole osattu hallita paremmin. Myös asukkaiden reaktiot heijastavat turhautumusta ja epäuskoa päätöksentekoon.

4.1.3 Oikeutuksen kehys

Oikeutuksen kehyksessä Hekan vuokrankorotukset esitetään pätevinä ja tilanteeseen nähden maltillisina, jopa odotettuina. Korotuksia oikeutetaan vetoamalla yleiseen kustannusten nousuun ja yksilön vastuuseen omasta taloudellisesta tilanteestaan sekä huomauttamalla, että asukkaat asuvat vuokrankorotusten jälkeenkin muita edullisemmin. Kehyksen keskeinen argumentti on, että vuokrat ovat suunniteltujen korotusten jälkeenkin merkittävästi edullisempia kuin markkinahintaiset. Osa keskustelijoista jopa näkee, että Hekan asukkaat ovat itseasiassa etuoikeutettuja, kun he saavat asua muita helsinkiläisiä edullisemmin. Siksi myös vaatimuksia vuokrankorotusten helpottamisesta pidetään kohtuuttomina. Kehykseen kytkeytyvät vahvasti erilaiset puhetavat, joilla vähätellään tai mitätöidään ongelmaa.

Oikeutuksen kehys rakentuu kommenttikenttien vastareaktioissa toimituksen asettamaa näkökulmaa kohtaan. Oikeutusta on havaittavissa hieman myös journalistisessa aineistossa, esimerkiksi Hekan toimitusjohtajan puheissa, mutta se on paljon hienovaraisempaa kuin kommentteissa. Kommenteissa oikeutuksen kehys toimii vastakehyksenä, eli se haastaa ja tarjoaa vaihtoehtoisen näkökulman journalismin asettamalle kehykselle. Osa kommentoijista ilmaisee suoraan, ettei ole tyytyväinen journalismin esittämään tilannekuvaukseen, kuten esimerkissä (19). Esimerkissä kommentoija kritisoi sitä, ettei journalismi ota huomioon, että pienituloisia asuu myös markkinahintaisissa asunnoissa.

- (19) Näiden Hekan vuokrankorotuksia koskevien pöyristysartikkelien sarjatu-
len seuraaminen tuntuu sikäli todella ikävältä, että näissä sivuutetaan
täysin se tosiasia, että suuri osa pienituloisista on tähänkin asti asunut
markkinahintaisissa vuokra-asunnoissa. [– –] Toivoisin hiukan monipuoli-
sempaa ja paremmin todellisuudessa kiinni olevaa journalismia pieni-
tuloisten asumisesta. (Kommentti, Yle, 15.8.2023).

Esittelen seuraavaksi, mitkä kehystämisen keinot rakentavat oikeutuksen kehystä. Kehyk-
selle tyypillisiä avainsanoja ovat *holhousyhteiskunta* ja *verovarot*. Avainsanat ilmentävät
kriittikiä yhteiskunnan varaan ripustautumisesta ja korostavat yksilön vastuuta. Ehdotuk-
sia vuokrankorostusten helpottamisesta valtion tai kaupungin tuella kritisoidaan. Asu-
mista nähdään jo tuettavan liikaa verovaroin, sillä Hekan asukkaat ovat jo saaneet valtion
avustaman, markkinahintoja edullisemmän asunnon sekä suuri osa asukkaista saa asu-
mistukea. Kommentoijat vetoavat jokaisen omaan vastuuseen asumiskustannustensa
kattamisesta. Kehyksessä toistuvia lyhyitä, iskeviä fraaseja ovat *jokainen asukoon siellä
mihin on varaa* (ks. esimerkki 20) ja *Helsingin keskustassa asuminen ei ole kansalaisoi-
keus* (ks. esimerkki 21).

- (20) Se nyt vaan on niin, että on **asuttava siellä mihin siihen on varaa**. Ei ke-
nelläkään ole oikeutta valita asuinpaikkaansa vapaasti, jos se maksate-
taan toisilla ihmisillä. (Kommentti, Yle, 21.8.2023)
- (21) –taitaa olla edessä muutto lähiöön halvempaan kämppään, ihan niin-
kuin ilman tukia elävällä olisi kun tulee elämänmuutos. **Helsingin kanta-
kaupungissa asuminen ei ole kansalaisoikeus**. (Kommentti, Yle,
21.8.2023)

Fraasit kuvastavat asuntopoliittista kantaa, jossa ei pyritä takaamaan mahdollisuutta
asua millä tahansa alueella, vaan asumisen mahdollisuudet riippuvat markkinoista ja yk-
silön taloudellisesta tilanteesta. Jos ei itse kykene kustantamaan haluamaansa asuinpaik-
kaa, on tyydyttävä siihen, mihin on varaa. Esimerkiksi keskustassa hinnat ovat korkeam-
mat suuren kysynnän vuoksi ja esitetyn kannan mukaan ei ole oikein olettaa, että siellä
voisi asua pienituloisena. Aiemmassa esimerkissä (20) ilmaisi *se nyt vaan on niin* koros-
taa asian väistämättömyyttä ja kehottaa hyväksymään asian sellaisenaan, vaikka se tun-
tuisi epämiellyttävältä.

Hekan asuntoja kuvataan metaforalla *lottovoitto*, kuten esimerkissä (22). Hekan asunto nähdään etuoikeutena, ikään kuin lottovoittona, sillä ne ovat haluttuja, niitä on hankala saada, ne ovat huomattavasti edullisempia verrattuna markkinahintoihin ja asunnon saa pitää vaikka tulot nousisivat. Ara-asuntojen asukasvalintaa on kritisoitu sen heikosta läpinäkyvyydestä ja yhdenvertaisuudesta (Pursiainen & Saarimaa, 2016, s. 21; Eerola & Saarimaa, 2016, s. 4) ja oikeutuksen kehyksessä lottovoitto-metafora toimii kritiikin väli-
neenä. Metafora korostaa järjestelmän epäreilua. Kehyksessä nähdään, että tasapuo-
lisuuden nimissä olisi hyvä, jos vuokrat nousevat lähemmäksi markkinavuokria. Puheissa
myös argumentoidaan, että korotuksia olisi pitänyt tehdä jo aiemmin, kuten esimerkissä
(22).

- (22) Käsittämättömän halpoja vuokria noiden korotustenkin jälkeen. Toivot-
tavasti yksikään helsinkiläinen poliitikko ei erehdy valittelemaan kovia
korotuksia helpotuksia lupailen. Ei koko ajan ”joku muu” voi **lottovoiton**
saaneiden HEKAN asunnossa asuvien elämistä rahoittaa. Noita korotuk-
sia olisi pitänyt tehdä jo 5 vuotta sitten ja sen jälkeen inflaatiota nope-
ammin, jotta joku tolkkua säilyy. (Kommentti, HS, 21.8.2023).

Edellisessä esimerkissä (22) kommentoija toivoo, ettei helpotuksiin ryhdyttäisi, sillä se tarkoittaisi, että *joku muu* rahoittaisi kulut. Kyseinen ilmaisu toistuu oikeutuksen kehystä rakentavissa kommentteissa. Ilmaisulla *joku muu* viitataan valtioon ja veronmaksajiin. Il-
maisua käytetään ilmaisemaan tyytymättömyyttä siihen, että yhteiskunnan varoja käy-
tetään kattamaan jonkun osapuolen elämisen kustannuksia.

Oikeutuksen kehyksessä vuokrankorotukset esitetään kohtuullisina vertaamalla Hekan vuokria markkinavuokriin, kuten esimerkissä (23). Numeeristen esimerkkien avulla vuokrankorotukset asetetaan laajempaan kontekstiin ja asunnot esitetään kohtuuhintai-
sina korotusten jälkeenkin. Esimerkit antavat lukijalle käsityksen hintaeroista, vahvistaen
näkökulmaa, jossa korotukset esitetään vähäpätöisinä. Tilanne voidaan saada vaikutta-
maan yksinkertaiselta, kun se pelkistetään numeroiksi.

- (23) Hekan toimitusjohtaja Jaana Närö pitää Hekan asuntoja edelleen kohtuuhintaisina suunnitelluista korotuksista huolimatta. ”14 euroakin on merkittävästi vähemmän, kuin 22 euroa, joka on Tilastokeskuksen mukaan Helsingin keskiarvo.” (Uutinen, HS, 10.8.2023).

Kommenttikentissä numeerisen vertailun avulla vähätellään paitsi korotuksia, myös asukkaiden huolestuneita reaktioita, kuten esimerkissä (24). Esimerkissä kommentoija pitää uutisessa haastateltua asukasta kiittämättömänä, sillä hän ei ole tyytyväinen vuokraansa, vaikka se on alueen markkinahintoihin verrattuna edullinen. Numeeristen esimerkkien avulla korotuksista valittaminen esitetään kohtuuttomana ja asukkaat etuoikeutettuna, kun he saavat asua muita edullisemmin.

- (24) Siis henkilö asuu Suomen 6. kalleimmassa asuinalueessa lähes merenrannalla alle 900€/kk ja ei ole tyytyväinen vuokran noustua. Kovin monia 55 neliöstä uudehkoa ei saa edes halvemmilla alueilla alle 1000e ellei ole päässyt kiinni Hekan asuntoihin. Etuoikeutettu sanoisin. Monilla asuminen nousee vielä enemmän. (Kommentti , HU, 25.7.2023).

Oikeutuksen kehyksessä korotuksia ei pidetä ongelmana, vaan niiden nähdään olevan paikallaan. Kehyksessä ongelmaksi sen sijaan määritellään asukkaiden epärealistiset odotukset. Vaatimuksia vuokrankorotusten helpottamisesta pidetään kohtuuttomina, sillä asukkaat asuvat jo muita edullisemmin. Kehyksessä korotukset esitetään väistämättöminä. Niiden syiksi esitetään yleinen kustannusten nousu ja inflaatio, jotka koskettavat jokaista. Kehyksessä lisäksi vedotaan siihen, että korkosuojaus olisi myös lisännyt kustannuksia, kuten esimerkissä (25).

- (25) Olisiko asukkaat olleet nollakoron aikaan tyytyväisiä, että maksavat korkosuojauksesta? Esimerkiksi markkinakorko olisi ollut 0,65% ja hekalaiset olisivat maksaneet 1,2% tms. eli noin 100% enemmän. Itku oli ollut. Jälkiviisastelu ei auta. Kuka arvasi, että korona tulee, Venäjä hyökkää Ukrainaan, sähkönhintaa nousi, Etna purkautuu juuri nyt, jne. Asukkailta kohtuuttomia vaatimuksia mielestäni. (Kommentti, Yle, 15.8.2023).

Oikeutuksen kehyksessä vallitseva moraalinen periaate on yksilön vastuu: jokaisen on elettävä siellä, mihin omat tulot riittävät. Kommenteissa arvostetaan aktiivisuutta sekä

vastuuta omasta toimeentulosta ja asumisesta. Vastaavasti riippuvuus valtion tuesta nähdään ongelmallisena. Kommentoijat näkevät, että korotuksia kritisoivat asukkaat vaativat liikaa yhteiskunnalta, kuten esimerkissä (26). Keskeinen moraalinen arvio on, että on väärin toivoa yhteiskunnan kustantavan nousevat asumisen kulut.

- (26) Suomessa on menty liikaa tähän ajatteluun, että valtion täytyy pitää huolta kansalaisista. Eiköhän se ole niin, että jokaisen pitää elää omien tulojensa mukaan. Jos asunto on liian kallis pitää muuttaa halvempaan eikä ruikuttaa sitä, että Kelan pitäisi maksaa enemmän asumistukea, kun on niin kallis asunto. (Kommentti, Yle, 21.8.2023).

Kehyksessä korotuksista johtuvat taloudelliset haasteet esitetään vähäpätöisinä ja helposti ratkaistavina. Kommenteissa ratkaisuehdotukseksi esitetään muun muassa muuttaminen pienempään asuntoon tai edullisemmalle alueelle. Monet kommentoijat ehdottavat muuttamista Helsingin ulkopuolelle. Ratkaisuehdotukset korostavat asukkaiden vastuuta omasta tilanteestaan.

4.2 Kommenttikenttien rooli keskustelussa

Tässä luvussa tarkastelen, miten kommenteissa esiintyvät kehykset eroavat journalististen juttujen kehyksistä. Vertailen, näyttäytyvätkö keskustelun kehykset eri tavalla kommenttikentissä ja journalistisessa aineistossa. Tarkastelen, miten kommentoijat osallistuvat median käynnistämään keskusteluun ja täydentävätkö he näkökulmia jollakin tavalla. Lisäksi tarkastelen, mitä erityispiirteitä kommenttikentissä käytävässä keskustelussa ilmenee.

McNairin (2018, s. 154–156) mukaan journalismi nostaa keskustelunaiheita julkiseen sfääriin sekä selittää ja merkityksellistää niitä. Hekan vuokrankorotuksia koskevassa keskustelussa media käynnistää keskustelun ja antaa sille suuntaviivat, jonka jälkeen kommenttikentissä jatketaan ongelman ja tavoitteiden määrittelyä. Aihe nähdään habermasilaisittain yhteisesti tärkeänä, jaettuna ongelmana – kommenttikentissä pohditaan

Helsingin kehitystä, työvoiman saatavuutta, palveluiden mahdollistamista sekä yhteisten varojen käyttöä. Uutisten kommentointimahdollisuus voi monipuolistaa näkemysten kirjoa käsiteltävästä aiheesta (Carpenter, 2010, s. 1064; Baden & Springer, 2014; s. 529), ja näin tapahtuu tutkimuksen tapauksessa. Esittelen seuraavaksi, millaisia eroavaisuuksia ja erityispiirteitä kommentteilla on verrattuna journalistisiin juttuihin.

Kaikki kolme kehystä ilmenevät sekä journalistisissa jutuissa että kommenttikentissä, mutta hyvin erilaisilla painotuksilla. Olen määrittänyt jokaiselle journalistiselle jutulle ja kommentille hallitsevimman kehysten, jotta voin esittää kehysten jakautumisen aineistossa. Taulukko 3. kuvaa kehysten jakautumista. On huomioitava, että yksittäisessä journalistisessa jutussa tai kommentissa voi ilmetä useampia päällekkäisiä kehkyksiä. Erityisesti kritiikin kehys ja huolen kehys esiintyy aineistossa usein samanaikaisesti, toisen kuitenkin aina ollessa hallitsevampi. Olen siis tehnyt jokaisen analyysiyksikön kohdalla valinnan siitä, mikä kehys on hallitsevin. Lisäksi taulukossa on muut-osio, johon olen sijoittanut tapaukset, jotka eivät sovi mihinkään kolmesta pääkehyksestä.

Taulukko 3. Kehysten jakautuminen aineistossa.

	Huolen kehys	Kritiikin kehys	Oikeutuksen kehys	Muut
Journalistiset jutut (40)	22 (55 %)	10 (25 %)	3 (7,5 %)	3 (7,5 %)
Kommentit (160)	50 (31 %)	19 (12 %)	68 (43 %)	22 (14 %)
Yhteensä %	36 %	15 %	35 %	14 %

Taulukosta 3. nähdään, että Hekan vuokrankorotuksia koskevan keskustelun kehukset ilmenevät eri tavalla journalistisessa aineistossa ja kommentteissa. Journalistisessa aineistossa hallitsevin kehys on huoli, ja myös kritiikkiä oli havaittavissa laajalti. Oikeutus oli sen sijaan erittäin pienessä roolissa journalistisessa aineistossa. Kommentteissa oikeutus taas oli selkeästi hallitsevin kehys, huoli toiseksi hallitsevin ja kritiikki oli pienimmässä roolissa. Kehykset jakautuvat hyvin samankaltaisesti eri uutismedioiden kesken. Osa aineistosta asettuu näiden kolmen kehysten ulkopuolelle. Kommentit vaikuttavat

merkittävästi siihen, millaiseksi keskustelu muodostuu, sillä oikeutuksen kehys nousee esiin pääosin kommenttikentissä.

Kommentit monipuolistavat keskustelun näkökulmia tuomalla mukaan oikeutuksen kehysten. Oikeutuksen kehyksessä, vastoin journalistisen median näkökulmaa, korotukset esitetään pätevinä ja maltillisina, jopa toivottuina. Kyseessä on vastakehys, eli kehys, joka tarjoaa toimituksen asettaman tulkinnan rinnalle täydentävän näkökulman tai haastaa suoraan mediassa esitettyä alkuperäistä tulkintaa (Liu & McLeod, 2019, s. 2487). Oikeutuksen kehystä rakentavat kommentit haastavat journalististen juttujen asettaman näkökulman vähättelemällä korotuksia ja esittämällä huolen epärelevanttina. Kommenttiosioiden voidaan nähdä toimivan vastajulkisuuden tiloina, eli valtakursseja haastavina rinnakkaisina keskusteluareenoina (Fraser, 1989/2009, s. 17). Kommenteissa ilmaistaan tyytymättömyyttä journalismin esittämään tilannekuvaukseen ja nousta vastustamaan sitä.

Myös huolen ja kritiikin kehys saa kommenteissa omalaatuisia piirteitä verrattuna journalistiseen aineistoon. Vaikka kommentoijat pysyisivät samoissa tulkintakehyksissä, he käyttävät kehyksiä hieman eri tavoin. Esimerkiksi huolen kehystä rakentavissa kommenteissa nousee esiin näkökulma, että matalapalkka-alojen työntekijöiden lähtö Helsingistä vaikuttaa myös rikkaiden elämään. Helsinki, jossa asuu vain rikkaita, esitetään kommenteissa huolestuttavana, sillä matalapalkka-alojen työntekijöitä tarvitaan yhteiskunnan peruspalveluiden mahdollistamiseksi. Journalistisessa aineistossa aihetta ei sen sijaan suoranaisesti tarkastella rikkaiden näkökulmasta.

Kritiikin kehystä rakentavissa kommenteissa esitetty kritiikki on laajempaa kuin journalistisessa aineistossa. Kommenttiosioissa kritiikkiä kohdistetaan Hekan lisäksi myös Helsingin kaupunkiin, ja kaupunkia syytetään ratkaisujen puutteesta sekä vastuunpakoilusta. Tämä näkökulma ei juurikaan ilmene journalistisessa aineistossa. Kommenteissa lisäksi kritisoidaan sitä, että nousseet kulut saattavat tulla muun yhteiskunnan maksettavaksi esimerkiksi asumistukien kautta. Journalistisessa aineistossa sen sijaan

keskitytään lähinnä asukkaita koskeviin seurauksiin, sillä jutuissa on haastateltu asukkaita. Uutistekstien rakentumiseen vaikuttavat sekä toimittajan omat tulkinnat että journalistiset käytännöt (Väliverronen, 2007, s. 50). Journalistisissa jutuissa väistämättä jotain näkökulmia nostetaan esiin ja jotain rajataan kokonaan pois. Lukijakommentit täydentävät journalismin rajoitettuja näkökulmia.

Suuri osa kommentaiteista, erityisesti oikeutuksen kehysten kommentit ovat sävyiltään kärkkäitä ja tunteellisia. Kommentoijat tuovat näkemyksiään esiin kärjistäen ja provosoivien, kuten esimerkissä (27). Vastajulkaisuudet perustuvat ihmisten henkilökohtaisiin intresseihin, joten niitä usein määrittävät voimakkaat tunteet (Herkman, 2011, s. 81). Käyttäjäkommentteja on aiemmassakin tutkimuksessa pidetty tyyliltään tunteikkaina ja harmitsemattomina (Rantasila & muut, 2023, s. 3; Springer & muut, 2015, s. 810), ja myös tämän tutkimuksen aineisto noudattaa samaa linjaa.

- (27) Olisihan se kivaa, jos voisi ilmaiseksi opiskella sitä mikä kiinnostaa, työllisyys näkymistä huolimatta ja asua missä tahtoo. Mielellään asuisin Helsingin keskustassa, tai vielä enemmän Pariisissa ja opiskelisin taidetta. Te muut haluaisitte varmasti maksaa sen verotuksen kautta? (Kommentti, Yle, 21.8.2023).

Keskustelu rönsyilee välillä kauas alkuperäisestä aiheesta, mikä on kommentaiteille tyypillistä (Wanta & Alkazemi, 2018, s. 197). Jokaisessa journalistisessa jutussa on omat seikkansa, joihin kommentoijat tarttuvat ja joista keskustelu lähtee liikkeelle. Keskustelun rönsyillessä Hekan vuokrankorotukset näyttäytyvät monessa eri valossa ja mukaan tulee myös laajempia yhteiskunnallisia ilmiöitä. Esimerkiksi huolen kehyksessä ollaan huolissaan Helsingin kehityskulusta ja oikeutuksen kehyksessä nousee kysymys, paljonko valtion tulisi ylipäättään tukea asumista.

4.3 Toiminnan legitimiteetti keskustelun valossa

Tässä viimeisessä analyysiluvussa tarkastelen, millaisena Hekan toiminnan legitimiteetti näyttäytyy keskustelun valossa. Keskityn erityisesti siihen, miltä legitimiteetti vaikuttaa, kun sitä tarkastelee keskustelun kolmen pääkehysten kautta. Tarkastelen myös, toimivatko vuokrankorotukset sijaiskohteena jonkin laajemman yhteiskunnallisen epäkohdan esiintuomiselle.

Keskeinen havaintoni on, että keskustelun kehukset ilmentävät kamppailua Hekan vuokrankorotusten legitimiteetistä. Huolen ja kritiikin kehyksessä vuokrankorotuksia haastetaan, kun taas oikeutuksen kehyksessä niitä oikeutetaan. Legitimiteetti rakentuu erilaisia arvoja ja uskomuksia ilmentävissä diskursseissa (Suchman 1995, s. 574; Porttikivi, 2016, s. 9, 23), ja kussakin kehyksessä keskeiset arviot, joihin vedotaan, ovat erilaiset. Esittelen seuraavaksi lyhyesti, millaista legitimiteetin arviointia tehdään kussakin kehyksessä.

Huolen kehyksessä Hekan vuokrankorotusten legitimiteettiä haastetaan erityisesti vetoamalla mahdollisiin negatiivisiin seurauksiin: taloudelliseen ahdinkoon, työvoimapulaan ja asunnottomuuteen. Huolen kehukseen liittyy moraalisen legitimiteetin lasku, sillä vuokrankorotusten nähdään vaikuttavan erityisesti heikko-osaisiin, mikä koetaan epäoikeudenmukaisena. Toimintaa arvioidaan sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kautta. Asukkaiden silmissä myös pragmaattinen legitimiteetti laskee, sillä he ovat vaarassa menettää taloudellista hyötyä. Huolen kehystä rakentavissa puheissa esitetään, että Heka on epäonnistumassa tehtävässään tarjota kohtuuhintaista asumista. Yllättävien, korkeiden kertakorotusten nähdään herättävän epäluottamusta. Kehyksessä nähdään, ettei Heka toimi asukkaiden odotusten mukaisesti ja lunasta lupaustaan kohtuuhintaisuudesta.

Kritiikin kehyksestä katsoen keskustelu käynnistyy vuokrankorotuksista, mutta delegitimoinnin kohteena on Hekan toiminta laajemmin. Vuokrankorotukset esitetään heikon talousjohtamisen ja epäonnistuneen riskienhallinnan tuloksena. Arviona on, ettei yhtiö ole huomionnut toimintaympäristönsä muutoksia tarpeeksi hyvin. Tilanne kuitenkin

nähdään monimutkaisena, eikä yhteiskunnan tukea pidetä välttämättä kestäväenä ratkaisuna. Kritiikin kehyksessä vedotaan taloudelliseen vastuuseen. Asukkaat esittävät kritiikkiä lisäksi asuntojen korjausta ja ylläpitoa kohtaan. Pragmaattinen legitimizeetti on haastettuna, sillä toiminnan tehokkuus kyseenalaistetaan. Myös kritiikin kehukseen liittyy kriittistä keskustelua siitä, toteutuuko Hekan tavoite kohtuuhintaisuudesta vielä vuokrankorotusten jälkeenkin.

Oikeutuksen kehyksessä vuokrankorotuksia legitimoidaan vetoamalla yleiseen kustannusten nousuun, vähättelemällä ongelmaa sekä korostamalla yksilön vastuuta. Vuokrankorotukset esitetään välttämättömänä toimenpiteenä, sillä kustannusten nousu koskettaa kaikkia. Ongelmaa vähätellään vertaamalla vuokria markkinavuokriin ja esittämällä taloudelliset haasteet ratkaistavina. Puheissa vedotaan yksilön vastuuseen ja kyseenalaistetaan, miksi yhteiskunnan tulisi tukea asumista merkittävästi markkinahintoja edullisemmilla vuokrilla. Tasapuolisuuden nimissä vuokrankorotukset oikeutetaan, jotta vuokrat olisivat enemmän linjassa markkinavuokrien kanssa.

Porttikiven (2016, s. 63) mukaan kommenttipalstojen erityispiirre legitimaation lähteenä on, että yksittäinen organisaation tapahtuma usein toimii sijaiskohteena jonkin laajemman yhteiskunnallisen epäkohdan esiintuomiselle. Tämän tutkimuksen tapauksessa vuokrankorotusten myötä kiistan aiheeksi nousee kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon oikeudenmukaisuus. Kohtuuhintaisia ara-rahoitettuja vuokra-asuntoja on kritisoitu niiden asukasvalinnan heikosta läpinäkyvyydestä ja yhdenvertaisuudesta (Pursiainen & Saarimaa, 2016, s. 21; Eerola & Saarimaa, 2016, s. 4), ja näin tehdään myös aineiston kommentteissa, kuten esimerkissä (28).

- (28) Hekan asukkaaksi pääseminen on mielivaltaisen ja suljetun prosessin takana. Monella asukkaista on omaisuutta ja hyvät tulot, sillä asunnosta ei tarvitse luopua, vaikka vaurastuisi. [– –] Jos halutaan, että joskus Hekalta asunnon saaneet noin 90 000 kansalaista ovat erityisessä asemassa niin, että juuri heille tulee tarjota muita halvempaa asumista, tulisi tälle olla jokin peruste. Perusteeksi ei riitä, että on joskus läpäissyt Hekan asukasvalintaprosessin. (Kommentti, HS, 17.8.2023).

Esimerkissä (28) kiteytyy moni seikka, joilla Hekan ja ylipäätään kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon olemassaolon oikeutusta haastetaan kommenteissa. Kuten Eerola ja Saarimaa (2016, s. 1), myös kommentoijat näkevät, että asuntoja tulisi tarkastella tulonsiirtoina kuten asumistukeakin. Kommentoijat näkevät, että tällä hetkellä asukasvalinta on epämääräinen, mikä herättää epäluottamusta siitä, kuinka tarkoituksenmukaisesti tuki jakautuu. Lisäksi nähdään ongelmallisena, että asuntoon saa jäädä, vaikka tulot tai nousisivat. Kommenteissa nostetaan usein esiin näkökulma, että moni pienituloisen ei pääse käsiksi kohtuuhintaisiin asuntoihin.

5 Päätäntö

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, millaiseksi julkinen keskustelu Hekan vuokrankorotuksista rakentui Ylen, Helsingin Sanomien ja Helsingin Uutisten verkkojournalismissa sekä juttujen kommenttikentissä. Tutkimuksen aineisto koostui 40 journalistisesta jutusta ja 160 kommentista, jotka on julkaistu 15.5.2023–28.8.2023 välisenä aikana Ylen, Helsingin Sanomien ja Helsingin Uutisten verkkosivuilla. Hyödynsin menetelmänä kehysanalyysiä. Tutkimuksen teoreettinen tausta perustui julkisen keskustelun tutkimukseen sekä legitimitetin käsitteeseen. Julkisessa keskustelussa muodostetaan mielipiteitä yhteisistä asioista (Seppänen & Väliaverron, 2012, s. 54) ja tehdään arvioita organisaatioiden toiminnan hyväksyttävyydestä suuren yleisön edessä (Bitektine, 2015, s. 51–52).

Hekan vuokrankorotuksia koskevaa julkista keskustelua jäsentävät huolen, kritiikin ja oikeutuksen kehukset. Huolen kehyksessä vuokrankorotukset näyttäytyvät huolestuttavana uhkana, josta voi seurata taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia asukkaille sekä koko Helsingille. Kritiikin kehyksessä vuokrankorotukset esitetään heikon talousjohtamisen ja puutteellisen yhtiötoiminnan seurauksena. Kehyksessä tilanteeseen ajautuminen näyttäytyy tuomittavana ja valitettavana. Huolen ja kritiikin kehys ilmenivät usein rinnakkain. Oikeutuksen kehyksessä näkemys poikkeaa huomattavasti kahdesta muusta kehuksesta, sillä siinä vuokrankorotukset esitetään asianmukaisina ja maltillisina, jopa toivottuina.

Journalistisessa aineistossa hallitsevin on huolen kehys, kun taas kommenttikentissä hallitsee oikeutuksen kehys. Toimituksen ja lukijoiden kehukset erosivat toisistaan huomattavasti, sillä oikeutuksen kehystä käytettiin varsin harvoin journalistisissa jutuissa. Näin merkittävä ero on jokseenkin yllättävä, sillä aiemmassa tutkimuksessa on saatu erisuuntaisia tuloksia ja havaittu, että kommentoijat käyttävät pääosin samoja tulkintakehyskiä, joita journalistinen mediakin (Baden & Springer, 2014). Se, että oikeutuksen kehys nousi kommentteissa niin hallitsevaksi vastareaktioksi, saattaa johtua siitä, että yleinen kustannusten nousu on vaikuttanut moniin suomalaisiin, muihinkin kuin Hekan asukkaisiin. Oikeutuksen kehysten keskeinen argumentti on, että vuokrat ovat suunniteltujen

korotusten jälkeenkin merkittävästi edullisempia kuin markkinahintaiset, joten nähdään epäoikeudenmukaista, jos korotuksia helpotettaisiin yhteiskunnan tuella.

Journalismilla on valtaa määritellä, mikä käytävässä keskustelussa on ongelman ydin (Brüggemann, 2014, s. 62) ja uutistekstien kehystämiseen vaikuttavat toimittajan omat tulkinnat, journalistiset käytännöt sekä kulttuuriset tavat jäsentää tietoa (Väliverronen, 2007, s. 50). Journalistisissa jutuissa toistuva käytäntö oli haastatella asukkaita tai tuoda muilla keinoin esiin heidän tuntemuksiaan, minkä myötä korostui huolestunut, ihmisläheinen ja tunnekeskeinen näkökulma korotuksiin. Median asema portinvartijana on keskustelussa vahvasti läsnä, sillä asukkaat olisivat tuskin saaneet ääntään yhtä vahvasti kuuluviin ilman journalistista mediaa.

Aiemmassa tutkimuksessa uutisten kommenttikenttien on nähty monipuolistavan näkemysten kirjoa käsiteltävästä aiheesta (Carpenter, 2010, s. 1064; Baden & Springer, 2014; s. 529) ja niin tapahtui myös tämän tutkimuksen tapauksessa. Tutkimusaineiston kommentteissa oikeutus nousi vastakehykseksi, eli median tulkintaa haastavaksi näkökulmaksi (Liu & McLeod, 2019, s. 2487). Kommenttikentät täydensivät keskustelua myös huolen ja kritiikin kehyksien sisällä, tuoden uusia, marginaalisia näkökulmia esiin. Keskustelu oli kommentteille tyypilliseen tapaan rönsyilevää (Wanta & Alkazemi, 2018, s. 197) sekä tunteikasta (Rantasila & muut, 2023, s. 3). Tutkimuksen kommenttien ei voida nähdä täyttävän habermasilaista ihannetta rationaalisesta konsensushakuisesta keskustelusta, mutta agonistisesta näkökulmasta julkisen keskustelun arvo piileekin jatkuvassa rönsyilevässä, moniäänisessä ja tunteikkaassa eri määritelmien kamppailussa.

Keskustelun kehykset ilmentävät kamppailua legitimizeetistä. Huolen ja kritiikin kehystä rakentavissa puheissa vuokrankorotusten legitimizeettiä haastetaan, kun taas oikeutuksen kehys puoltaa vuokrankorotuksia. Legitimizeetti rakentuu arvoja ja uskomuksia ilmentävissä diskursseissa (Suchman 1995, s. 574; Porttikivi, 2016, s. 9, 23) ja kehyksissä nojataan eri arvoihin. Huolen kehyksessä korotusten nähdään osuvan yhteiskunnan heikko-osaisiin ja legitimizeettiä haastetaan vetoamalla sosiaaliseen

oikeudenmukaisuuteen. Kritiikin kehyksessä sen sijaan legitimizeetin arviointia ohjaa ta-
loudellinen vastuu. Korotukset esitetään puutteellisen toiminnan tuloksena ja delegiti-
moinnin kohteena on Hekan toiminta myös laajemmin. Oikeutuksen kehyksessä korotuk-
set oikeutetaan vetoamalla yksilön vastuuseen sekä vähättelemällä ongelmaa.

Kommenttipalstoille tyypillisesti keskustelu lähti liikkeelle yksittäisestä organisaation ta-
pahtumasta, tässä tapauksessa vuokrankorotuksista, mutta keskustelun edetessä legiti-
miteetin arvioinnin kohteeksi asettuikin laajempi yhteiskunnallinen huoli (Porttikivi,
2016, s. 63). Hekan vuokrankorotukset käynnistävät kommentteissa keskustelun kohtuu-
hintaisten ara-vuokra-asumisen olemassaolon oikeutuksesta. Kommenteissa nousi pu-
heeksi aiemmassa tutkimuskirjallisuudessa tunnistetut kysymykset asukasvalinnan lä-
pinäkyvyydestä ja tasa-arvosta (Eerola & Saarimaa, 2016, s. 4; Pursiainen & Saarimaa
2016, s. 21). Keskustelua voidaan pitää eräänlaisena legitimizeettikamppailuna, jossa
haastetaan ja oikeutetaan paitsi Hekan toimintaa, myös valtion tukemaan kohtuuhintai-
seen asuntotuotantoon liittyvää politiikkaa.

Tutkimus ilmentää kohtuuhintaisuuden määritelmän tulkinnanvaraisuutta, sillä keskus-
telussa asumisen kohtuuhintaisuus käsitetään eri tavoin. Huolen kehyksessä kyseenalais-
tetaan laajasti, onko asuminen korotusten jälkeen kohtuuhintaista. Oikeutuksen kehyk-
sessä sen sijaan vuokrat nähdään edullisina korotusten jälkeenkin ja puheissa painote-
taan kuluttajavalintoja. Kuluttajavalintoja painottavassa näkökulmassa kohtuuhintaisu-
den nähdään perustuvan siihen, mistä ominaisuuksista kotitalous kykenee maksamaan
resurssiensa puitteissa (Sutela & muut, 2020, s. 14). Huolen kehyksessä näkökulmana
vaikuttaa olevan joko normatiivinen, jossa kohtuullisuus määrittyy tulojen ja menojen
suhteenä, tai asunnon hallintamuotoon perustuva, jossa valtion tukemalta kohtuuhintai-
selta asuntotuotannolta odotetaan markkinahintoja alhaisempaa hintaa (Sutela & muut,
2020, s. 14–15). Käsitys siitä, mikä on kohtuuhintaista, on keskustelussa subjektiivista.

Käydylle keskustelulla saattoi olla vaikutuksia kansalaisten suhtautumiseen vuokranko-
rotuksia kohtaan sekä päätöksiin aiheeseen liittyen. Journalismi vaikuttaa merkittävästi

siihen, mitä kansalaiset pitävät tärkeänä (Wanta & Alkazemi, 2018, s. 189) sekä tarjoaa tietoa kansalaisten poliittisen osallistumisen tueksi (McNair, 2018, s. 154–156). Vuokrankorotukset saavuttivat laajaa huomiota mediassa. Syys- ja lokakuussa 2023 järjestettiin mielenosoitukset vuokrankorotuksia vastaan (Tihilä, 2023; Siippanen, 2023) ja marraskuussa Helsingin kaupunginhallitus päätti myöntää Hekalle 17 miljoonan euron tuen korotusten lieventämiseksi. Voidaan pohtia, millainen rooli julkisella keskustelulla oli asukkaiden ja kaupunkilaisten liikkeellelähdössä sekä kaupunginhallituksen päätöksessä.

Tunnistan tutkimuksen rajoitteeksi muun muassa aineiston ajallisen rajallisuuden. Aineiston sisällöt on julkaistu 15.5.2023–28.8.2023 välisenä aikana, ja keskustelu sai tämän jälkeen uusia käännteitä, kuten aiemmin mainitsemani mielenosoitukset sekä Helsingin kaupunginhallituksen myöntämä tuki Hekalle. Näiden tapahtumien myötä aihe sai lisää huomiota niin journalistisessa mediassa kuin kommenttikentissäkin, ja keskustelu saattoi saada uusia näkökulmia. Aineisto-otanta ei siis anna täysin tyhjentävää kuvaa keskustelusta, sillä olennaisia käännteitä jäi rajauksen ulkopuolelle.

Kehysanalyysi, kuten muutkin laadulliset tutkimusmenetelmät, sisältää jonkin verran subjektiivista tulkintaa. Kehysanalyysissa erityisen tulkinnanvaraisena on pidetty sitä, onko kyseessä kehys vai teema (Horsti, 2005, s. 51). Tämän tutkimuksen tapauksessa kuitenkin ero teeman ja kehyksen välillä on suhteellisen selkeä, sillä analyysi sisälsi vaiheen, jossa kartoitettiin keskustelun teemat ennen kehysten tunnistamista.

Tutkimus valottaa ajankohtaista julkista keskustelua kohtuuhintaisesta asumisesta. Tulevaisuudessa olisi hedelmällistä laajentaa tutkimusta ja tarkastella, kuinka kohtuuhintaisuutta ja keinoja siihen pyrkimiseksi on käsitelty julkisessa keskustelussa pidemmällä aikavälillä. Koska tutkimus tarjosi pintaraapaisun keskusteluun kohtuuhintaisen aramisen legitimitetistä, olisi kiinnostavaa syventyä siihen tarkemmin. Jatkotutkimuksessa voisi esimerkiksi tarkastella, ketkä ottavat osaa legitimitetin arviointiin, mitä strategioita he käyttävät, mitä legitimitetiltä edellytetään ja mihin diskursseihin legitimitetin arviointi kytkeytyy.

Lähteet

- Anacker, K. (2019) Introduction: housing affordability and affordable housing. *International Journal of Housing Policy*, 19(1), 1–16, <https://doi.org/10.1080/19491247.2018.1560544>
- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (2013). *Ara toimeenpanee valtion asuntopolitiikkaa*. Noudettu 19.2.2024 osoitteesta <https://www.ara.fi/fi-FI/Ara>
- Baden, C., & Springer, N. (2014). Com(ple)menting the news on the financial crisis: The contribution of news users' commentary to the diversity of viewpoints in the public debate. *European journal of communication*, 29(5), 529–548. <https://doi.org/10.1177/0267323114538724>
- Bitektine, A. (2011). Towards a theory of social judgments of organizations: The case of legitimacy, reputation, and status. *Academy of Management Review*, 36, 151–179. <https://doi.org/10.5465/amr.2009.0382>
- Bitektine, A., & Haack, P. (2015). The "Macro" and the "Micro" of Legitimacy: Toward a Multilevel Theory of the Legitimacy Process. *The Academy of Management Review*, 40(1), 49–75. <https://doi.org/10.5465/amr.2013.0318>
- Brüggemann, M. (2014). Between Frame Setting and Frame Sending: How Journalists Contribute to News Frames. *Communication theory*, 24(1), 61–82. <https://doi.org/10.1111/comt.12027>
- Carpenter, S. (2010). A study of content diversity in online citizen journalism and online newspaper articles. *New media & society*, 12(7), 1064–1084. <https://doi.org/10.1177/1461444809348772>
- Chen, G. M. & Pain, P. (2017). Normalizing Online Comments. *Journalism practice*, 11(7), 876–892. <https://doi.org/10.1080/17512786.2016.1205954>
- Czischke, D. & van Bortel, G. (2023). An exploration of concepts and policies on 'affordable housing' in England, Italy, Poland and The Netherlands. *Journal of Housing and the Built Environment*, 38, 283–303. <https://doi.org/10.1007/s10901-018-9598-1>

- Dahlberg, L. (2007). The Internet, deliberative democracy, and power: Radicalizing the public sphere. *International Journal of Media & Cultural Politics*, 3(1), 47–64. https://doi.org/10.1386/macp.3.1.47_1
- D'angelo, P. & Shaw, D. (2018). Journalism as Framing. Teoksessa T. Vos. (toim.), *Journalism. Handbooks of Communication Studies* (s. 205–233). De Gruyter Mouton. <https://doi.org/10.1515/9781501500084-011>
- Deephouse, D. L., Bundy, J., Tost, L. P., & Suchman, M. C. (2016). Organizational Legitimacy: Six Key Questions. Teoksessa R. Greenwood, C. Oliver, T. Lawrence, & R. Meyer (toim.), *The SAGE Handbook of Organizational Institutionalism* (s. 27–54). Thousand Oaks CA: Sage. <https://doi.org/10.4135/9781526415066>
- De Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information design journal*, 13(1), 51–62. <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>
- Eerola, E., & Saarimaa, T. (2016). Kohtuuhintaisuuspolitiikka ei ole lääke asumisen kalleuteen. *VATT Policy Brief*, 2016(3), 1–7. Noudettu 13.1.2024 osoitteesta https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/148959/vatt_policybrief_32016.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of communication*, 43(4), 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Etter, M., Colleoni, E., Illia, L., Meggiorin, K., & D'Eugenio, A. (2018). Measuring Organizational Legitimacy in Social Media: Assessing Citizens' Judgments with Sentiment Analysis. *Business & society*, 57(1), 60–97. <https://doi.org/10.1177/0007650316683926>
- Fraser, N. (2009). Uusi katse julkisuuteen (suom. V. Pietilä). *Media & Viestintä*, 32(3), 8–30. Noudettu 20.12.2023 osoitteesta <https://journal.fi/mediaviestinta/article/download/62979/24518> (Alkuperäinen teksti julkaistu 1992)
- Gamson, W. A., & Modigliani, A. (1989). Media Discourse and Public Opinion on Nuclear Power: A Constructionist Approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), 1–37. <https://doi.org/10.1086/229213>

- Gibson, R., Hester, J. B., & Stewart, S. (2001). Pull quotes shape reader perceptions of news stories. *Newspaper Research Journal*, 22(2), 66–78. <https://doi.org/10.1177/073953290102200206>
- Goffman, E. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harvard University Press.
- Habermas, J. (2004). *Julkisuuden rakennemuutos: tutkimus yhdestä kansalaisyhteiskunnan kategoriasta* (suom. V. Pietilä). Tampere: Vastapaino. (Alkuperäinen teksti julkaistu 1962)
- Habermas, J. (1985). Julkisuus (suom. E. Väliverronen). *Media & Viestintä*, 8(3), 17–22. Noudettu 20.12.2023 osoitteesta <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/73673> (alkuperäinen teksti julkaistu 1964).
- Habermas, J. (1975). *Legitimation crisis*. Beacon Press.
- Han, J., Lee, Y., Lee, J., & Cha, M. (2023). News comment sections and online echo chambers: The ideological alignment between partisan news stories and their user comments. *Journalism*, 24(8), 1836–1856. <https://doi.org/10.1177/14648849211069241>
- Harju, A. (2018). Suomi24-keskustelut kohtaamisten ja törmäysten tilana. *Media & viestintä*, 41(1), 51–74. <https://doi.org/10.23983/mv.69952>
- Harjuniemi, T. (2020). *Journalism and democracy after the economic crisis: Journalistic representations of austerity policies* [väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helda. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-3421-9>
- Helsingin kaupunki. (2023). *Hekan vuokra-asunnot*. Noudettu 13.1.2024 osoitteesta <https://www.hel.fi/fi/asuminen/vuokra-asunnot/hekan-vuokra-asunnot>
- Helsingin Sanomat. (2020). *Artikkelien kommentointiohjeet*. Noudettu. 20.12.2023 osoitteesta <https://www.hs.fi/kommentit/art-2000006396703.html>
- Heikkilä, H., & Kunelius, R. (2009). Julkisuusteoria ilmasitaateissa. *Media & viestintä*, 32(3), 2–7. Noudettu 4.9.2023 osoitteesta <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/62978>
- Heka. (2023a, 15. toukokuuta). *Vuoden 2024 vuokrankorotuksista tulossa huomattavasti totuttua suuremmat*. Noudettu 13.1.2024 osoitteesta

- <https://www.hekaoy.fi/2023/05/15/vuoden-2024-vuokrankorotuksista-tulossa-huomattavasti-totuttua-suuremmat/>
- Heka. (2023b, 4. lokakuuta). *Hekan vuokrat nousevat lainanhoitokulujen ja yleisen kustannustason nousun takia*. Noudettu 2.12.2023 osoitteesta <https://www.hekaoy.fi/2023/10/04/hekan-keskivuokra-on-1411-euroa-vuonna-2024/>
- Heka. (2023c, 28. marraskuuta). *Hekan vuokranmääritys vuodelle 2024 tehdään uudelleen*. Noudettu 13.1.2024 osoitteesta <https://www.hekaoy.fi/2023/11/28/hekan-vuokranmaaritys-vuodelle-2024-tehdaan-uudelleen/>
- Heka. (2024). *Toiminta ja tavoitteet*. Noudettu 13.1.2024 osoitteesta <https://www.hekaoy.fi/tietoa-hekasta/toiminta-ja-tavoitteet/>
- Herkman, J. (2011). *Politiikka ja mediajulkisuus*. Vastapaino.
- Horsti, K. (2005). *Vierauden rajat: Monikulttuurisuus ja turvapaikanhakijat journalismissa* [väitöskirja, Tampereen yliopisto]. Trepo. <https://urn.fi/urn:isbn:951-44-6423-0>
- Illia, L., Colleoni, E., Etter, M., & Meggiorin, K. (2023). Finding the Tipping Point: When Heterogeneous Evaluations in Social Media Converge and Influence Organizational Legitimacy. *Business & society*, 62(1), 117–150. <https://doi.org/10.1177/00076503211073516>
- Juhila, K. (2021a). Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Teoksessa J. Vuori (toim.), *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Noudettu 13.2.2024 osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullisen-tutkimus/laadullisen-tutkimuksen-ominaispiirteet/>
- Juhila, K. (2021b). Koodaaminen. Teoksessa J. Vuori (toim.), *Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja*. Noudettu 22.2.2024 osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/koodaaminen/>
- Jämsén, E. (2023, 21. elokuuta). *32-vuotias pienituloinen opiskelija joutuu nyt maksamaan kaupungin vuokra-asuntoyhtiön miljardilainoja: ”Enhän minä sitä lainaa ole ottanut”*. Yle. Noudettu 13.1.2024 osoitteesta <https://yle.fi/a/74-20043878>

- Kangaspunta, V. (2022). Kommentoijat julkisina osallistujina: Tutkimus verkkouutisia kommentoivien käyttäjien näkemyksistä julkisen osallistumisen kehyksessä. *Media & Viestintä*, 45(3), 30–56. <https://doi.org/10.23983/mv.122091>
- Karhu, O. & Lehtokari, R. (2023, 20. toukokuuta). *Suomen suurin vuokranantaja nostamassa vuokria 10 prosenttia, asukkaat järkyttyivät: ”Muutan Hekalta pois, ja se on hyvä juttu”*. Yle. Noudettu 13.1.2024 osoitteesta <https://yle.fi/a/74-20032451>
- Karvonen, E. (2000). Tulkintakehys (frame) ja kehystäminen. *Media & Viestintä*, 23(2), 78–84. Noudettu 13.1.2024 osoitteesta <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/61529>
- Kaupunginhallituksen konsernijaosto. (2023. 19. kesäkuuta). *Helsingin Asumisoikeus Oy:n ja Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ajankohtaiskatsaus*. Noudettu 10.10.2023 osoitteesta <https://ahjojulkaisu.hel.fi/309724BB-CE80-CB38-87D3-88FC1B700000.pdf>
- KMT. (2023). *KMT 2023 Lehtien lukijamäärät*. Noudettu 25.10.2023 osoitteesta <https://mediaauditfinland.fi/wp-content/uploads/2023/09/KMT-2023-lukijamäärät.pdf>
- Lilius, J., & Lapintie, K. (2020). Subsidised housing? The paradoxical imaginaries of Finnish non-profit rental housing. *Critical Housing Analysis*, 7(1), 130–139. <https://doi.org/10.13060/23362839.2020.7.1.509>
- Liu, J., Lee, B., McLeod, D. M., & Choung, H. (2019). Effects of Frame Repetition Through Cues in the Online Environment. *Mass communication & society*, 22(4), 447–465. <https://doi.org/10.1080/15205436.2018.1560475>
- Liu, J., & McLeod, D. M. (2019). Counter-framing effects of user comments. *International journal of communication*, 13(20), 2484–2503. Noudettu 13.11.2023 osoitteesta <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/11392/2671>
- Marttinen, R. (2023). *Kohtuuhintaisen asumisen mittaristo*. Tutkimuskatsauksia 2023:4, Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia. Noudettu 15.2.2024 osoitteesta https://www.hel.fi/static/kanslia/Kaupunkitieto/23_06_29_Tutkimuskatsauksia_4.pdf

- McNair, B. (2018). Journalism as Public Sphere. Teoksessa T. Vos (toim.), *Journalism. Handbooks of Communication Studies* (s. 149–168). De Gruyter Mouton. <https://doi.org/10.1515/9781501500084-008>
- Moernaut, R., Mast, J., & Pauwels, L. (2020). Visual and multimodal framing analysis. Teoksessa L. Pauwels & D. Mannay (toim.), *The SAGE Handbook of Visual Research Methods* (s. 484-499). SAGE Publications. <https://doi.org/10.4135/9781526417015>
- Mouffe, C. (2009). Keskusteleva demokratia vai kiistelevä moniarvoisuus? (suom. V. Pietilä). *Media & viestintä*, 32(3), 45–53 <https://doi.org/10.23983/mv.62985> (alkuperäinen teksti julkaistu 1999).
- Ojala, M., & Matikainen, J. (2022). Heikentynyttä vai eriytynyttä? Suomalaisten luottamus uutismediaan. *Media & viestintä*, 45(1), 44–67. <https://doi.org/10.23983/mv.115653>
- Paananen, V. (2019, 7. lokakuuta). *Kaupungin edulliset vuokra-asunnot herättävät kauteutta ja närää: HS selvitti, miten ”pienet lottovoitot” jaetaan*. Helsingin Sanomat. Noudettu 19.2.2024 osoitteesta <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000006264147.html>
- Paastela, K. (2021, 30. toukokuuta). *Pitäisikö kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen osuutta Helsingissä lisätä? – Näin vastaavat ehdokkaat: ”Miksi joillekin asunnon tulisi olla halvempi kuin toiselle”* Helsingin Uutiset. Noudettu 13.2.2024 osoitteesta <https://www.helsinginuutiset.fi/paikalliset/4161355>
- Pan, Z. & Kosicki, G.M. (1993). Framing analysis: An approach to news discourse. *Political communication*, 10(1), 55–75. <https://doi.org/10.1080/10584609.1993.9962963>
- Papacharissi, Z. (2002). The virtual sphere: The internet as a public sphere. *New media & society*, 4(1), 9-27. <https://doi.org/10.1177/14614440222226244>
- Papacharissi, Zizi (2015). *Affective publics: sentiment, technology, and politics*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199999736.001.0001>
- Peräkylä, A. (2001). Erving Goffman: sosiaalisen vuorovaikutuksen rakenteet. Teoksessa V. Hänninen, J. Partanen & O-H. Ylijoki (toim.), *Sosiaalipsykologian*

- suunnannäyttäjiä.* (s. 347–364). Vastapaino. Noudettu 10.10.2023 osoitteesta <http://hdl.handle.net/10138/33929>
- Porttikivi, M. (2016). *Organisaatioiden diskursiivinen legitimaatio kiistelevässä verkkojulkisuudessa* [väitöskirja, Aalto-yliopisto]. Aaltodoc. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-60-6696-7>
- Pursiainen, H. & Saarimaa, T. *Lisää markkinoita asuntomarkkinoille*. Libera Analyysi. Noudettu 19.2.2024 osoitteesta <https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/162129/Lisää%20markkinoita%20asuntomarkkinoille%20LIBERA.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Puustinen, L., & Seppänen, J. (2010). *Luottamuksen kuva: Lukijoiden näkemyksiä uutiskuvien uskottavuudesta*. Tampereen yliopisto, tiedotusopin laitos. <https://urn.fi/urn:isbn:978-951-44-8148-2>
- Rantasila, A., Väätäjä, H., Kiskola, J., Olsson, T., Syrjämäki, A., Ilves, M., Isokoski, P. & Surakka, V. (2023). Tunteiden, teknologian ja journalismin ristipaineessa: Verkkokommentoinnin moderointi suomalaisissa uutistoimituksissa. *Media & Viestintä*, 46(2), 1–21. <https://doi.org/10.23983/mv.131186>
- Reunanen, E., Alanne, N., Helske, H., Lappalainen, E., Niemi, M. K., Pettersson, M. & Seuri, V. (2022). *Uutismedia verkossa 2022: Reuters-instituutin Digital News Report. Suomen maaraportti*. Tampereen yliopisto ja Media-alan tutkimussäätiö. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-2483-4>
- Ruonavaara, H., Kettunen, H., Sutela, E., & Tyvelä, H. (2020). *Asuntopolitiikkaa Euroopassa - Mitä voimme oppia?* Ympäristöministeriö, 8–58. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-435-2>
- Rönkä, A.-L. (2011). Matkapuhelinsäteily mediassa – Terveysriskikeskustelun kehysanalyysi. *Media & viestintä*, 34(2), 20–43. <https://doi.org/10.23983/mv.62913>
- Seppänen, J., & Väliaverron, E. (2012). *Mediayhteiskunta*. Vastapaino.
- Siippanen, A. (2023, 4. lokakuuta). *Simo Rantalainen, 62, osoitti mieltään Hekan päätösmiston edessä – näin paljon hänen vuokransa nousee: "Törkeä tempu!"* Yle. Noudettu 25.3.2024 osoitteesta <https://www.helsinginuutiset.fi/paikalliset/6255610>

- Springer, N., Engelmann, I. & Pfaffinger, C. (2015). User comments: motives and inhibitors to write and read. *Information, Communication & Society*, 18(7), 798–815. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2014.997268>.
- STT. (2023). *STT:n moderointiperiaatteet*. Noudettu 20.12.2023 osoitteesta <https://stt.fi/tyylikirja/moderointi/moderointiperiaatteet/>
- Suchman, M. C. (1995). Managing Legitimacy: Strategic and Institutional Approaches. *The Academy of Management review*, 20(3), 571-610. <https://doi.org/10.2307/258788>
- Sumner, E. M., Ruge-Jones, L., & Alcorn, D. (2018). A functional approach to the Facebook Like button: An exploration of meaning, interpersonal functionality, and potential alternative response buttons. *New media & society*, 20(4), 1451–1469. <https://doi.org/10.1177/1461444817697917>
- Sutela, E., Ruoppila, S., Rasinkangas, J., & Juvenius, J. (2020). Kohtuuhintaisen asumisen hajanainen kokonaisuus. *Yhdyskuntasuunnittelu*, 58(1), 10–32. <https://doi.org/10.33357/ys.89282>
- Suomen virallinen tilasto. (2017). *Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö : Verkkomedian sosiaalinen käyttö*. Tilastokeskus. Noudettu 10.12.2023 osoitteesta http://www.stat.fi/til/sutivi/2017/13/sutivi_2017_13_2017-11-22_kat_003_fi.html
- Tihilä, K. (2023, 13. syyskuuta). *Helsingissä osoitettiin mieltä Hekan vuokrakorotuksia vastaan – mielenosoittajat vaativat valtuustoa puuttumaan nouseviin asumiskustannuksiin*. Yle. Noudettu 25.3.2024 osoitteesta <https://yle.fi/a/74-20049935>
- Toepfl, F. & Piwoni, E. (2015). Public Spheres in Interaction: Comment Sections of News Websites as Counterpublic Spaces. *Journal of Communication*, 65(3), 465–488. <https://doi.org/10.1111/jcom.12156>
- Valtioneuvosto. (2023). *Vahva ja välittävä Suomi. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma* 20.6.2023. Valtioneuvoston julkaisuja 2023:58. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-763-8>

- Vehkalahti, P. (2016). Ilmastonmuutoksen ydinasiat: Ilmastokonsensus Fennovoima-kirjoittelussa 2007–2013. *Media & viestintä*, 39(2), 93–116. <https://doi.org/10.23983/mv.61428>
- Virtanen, M. & Silvast, A. (2020). Monipaikkainen kehystymistutkimus. *Sosiologia*, 57(2), 183–202. Noudettu 12.12.2023 osoitteesta <https://journal.fi/sosiologia/article/view/124552>
- Väliverronen, E. (2007). *Geenipuheen lupaus: biotekniikan tarinat mediassa*. Viestinnän laitos, Helsingin yliopisto. Noudettu 11.11.2023 osoitteesta <http://hdl.handle.net/10138/14636>
- Väliverronen, E. (2012). Median kuviteltu valta. Teoksessa K. Karppinen & J. Matikainen (toim.), *Julkisuus ja demokratia* (s. 85–108). Vastapaino.
- Wanta, W. & Alkazemi, M. (2018). Journalism as Agenda Setting. Teoksessa T. Vos (toim.), *Journalism* (s. 189–204). De Gruyter Mouton. <https://doi.org/10.1515/9781501500084-010>
- Yle. (2022). *Ylen vuosikertomus 2022*. Noudettu. 10.10.2023 osoitteesta https://drive.google.com/file/d/1nUbeqk1lGhC80y9es56rm6-T5uqwjC_H/view?usp=sharing
- Yle. (2023). *Keskusteluohje*. Noudettu 20.12.2023 osoitteesta <https://yle.fi/aihe/s/keskusteluohje>
- Zelizer, B. (2012). On the shelf life of democracy in journalism scholarship. *Journalism*, 14(4), 459–473. <https://doi.org/10.1177/1464884912464179>

Liitteet

Liite 1. Journalistinen aineisto

Yle

Julkaisu-päivämäärä	Otsikko	Linkki	Kirjoittaja(t)
15.5.2023	Suomen suurin vuokranantaja suunnittelee yli kymmenen prosentin vuokrankorotuksia	https://yle.fi/a/74-20031867	Clarissa Jäärni
20.5.2023	Suomen suurin vuokranantaja nostamassa vuokria 10 prosenttia, asukkaat järkyttyivät: ”Muutan Hekalta pois, ja se on hyvä juttu”	https://yle.fi/a/74-20032451	Otso Karhu, Rosa Lehtokari
4.6.2023	Kun kohtuullisesta asumisesta tulee kohtuutonta	https://yle.fi/a/74-20034477	Elina Jämsén
4.6.2023	Lähes sataa tuhatta helsinkiläistä uhkaa jättimäinen vuokrankorotus – näin kaupungin vuokrayhtiön pomo vastaa 12 kysymykseen	https://yle.fi/a/74-20034642	Elina Jämsén
25.7.2023	Kaupungin vuokra-asujia odottaa Helsingissä jopa yli 15 prosentin vuokrankorotukset – eikä ylärajaa ole, sanoo Heka	https://yle.fi/a/74-20042212	Elina Jämsén
11.8.2023	Kaupungin vuokra-asuntojen kolmen miljardin lainat sidottiin euriboriin – nyt 100 000 pienituloista saa maksaa päätöksestä	https://yle.fi/a/74-20044822	Reeta Cremin
15.8.2023	Hekan vuokrankorotusta pidetään vastuuttomana – asukas: ”Voidaan kysyä, onko asuminen edelleen kohtuuhintaista”	https://yle.fi/a/74-20045157	Eero Lassila, Reeta Cremin, Otso Karhu
21.8.2023	32-vuotias pienituloisen opiskelija joutuu nyt maksamaan kaupungin vuokra-asuntoyhtiön miljardilainoja: ”Enhän minä sitä lainaa ole ottanut”	https://yle.fi/a/74-20043878	Elina Jämsén
21.8.2023	Näin Helsingin pormestari vastaa yhdeksään kysymykseen Hekan vuokrankorotuksista	https://yle.fi/a/74-20045455	Elina Jämsén

Helsingin Sanomat

Julkaisu-päivämäärä	Otsikko	Linkki	Kirjoittaja(t)
15.5.2023	Vuokrat nousevat roimasti Helsingin kaupungin asunnoissa	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009587906.html	Vesa Mäkinen
16.5.2023	Helsingin kaupungin ”mielivaltaiset” vuokrankorotukset herättävät ahdistusta	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009589348.html	Sami Takala
18.5.2023	Poliitikot huolissaan Hekan vuokrankorotuksista	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009595200.html	Milla Palkoaho
29.5.2023	Kestävätkö asukkaat vuokrien korotukset?	https://www.hs.fi/mielipide/art-2000009608725.html	Veli Savolainen
1.7.2023	Helsingin kaupungin vuokrasukkaat saivat ilmoituksen jopa kolminumeroisesta vuokrankorotuksesta kuukauden varoajalla – ”Uskomaton juttu”	https://www.hs.fi/kaupunkin/helsinki/art-2000009687224.html	Anne Partonen
9.7.2023	Helsingin poliitikot ihmettelevät, miten kriisiin ajautunut Heka ei varautunut myrskyn merkkeihin	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009705050.html	Marja Salomaa
1.8.2023	Helsinki on nostamassa vuokria ilman ylärajaa – Se kauhistuttaa asukkaita	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009730339.html	Milla Palkoaho
3.8.2023	Poliitikot huolestuivat korotuksista ja näkevät niissä ”suuren vaaran”	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009761226.html	Sandra Korhonen
7.8.2023	Helsingin ”kohtuuhintaiset” vuokra-asunnot hipovat paikoin markkinahintoja – HS koki kartalle kalleimmat ja halvimmalla asunnot	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009763436.html	Marika Holappa, Päivi Ala-Risku
7.8.2023	Kohtuuhintainen asuminen tarvitsee myös kaupungin tukea	https://www.hs.fi/mielipide/art-2000009765776.html	Taavi Heikkilä
10.8.2023	Hekan vuokrankorotus tuntuu Tiina Hietasesta hurjalta: ”Tämä on käsittämätön tilanne”	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009776932.html	Rosa Lehtokari
10.8.2023	Näin paljon vuokria aiotaan nostaa Helsingin alueilla	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009773767.html	Marika Holappa

11.8.2023	Heka saa ryöpytystä vuokrankorotuksista suuttuneilta asukkailta: "Kämpissä on homeiset 1980-luvun peltikylpyhuoneet"	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009777789.html	Jukka Perttu
13.8.2023	Helsingiläinen terveydenhoitaja pelkää, ettei palkka kohtaa riittä Helsingissä asumiseen	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009781117.html	Anna-Maija Lippu
16.8.2023	Helsingin poliitikot haluavat auttaa Hekan asukkaita, mutta keinoja ei ole	https://www.hs.fi/kaupunkin/art-2000009787466.html	Milla Palkoaho
17.8.2023	Hekan vuokrankorotuksia täytyy kohtuullistaa	https://www.hs.fi/mielipide/art-2000009785884.html	Tiina Backström, Tuomas Anttila
21.8.2023	Hekan vuokrankorotusten kohtuullistaminen on huonosti kohdennettu tulonsiirto	https://www.hs.fi/mielipide/art-2000009794101.html	Vili Vanhala

Helsingin Uutiset

Julkaisupäivämäärä	Otsikko	Linkki	Kirjoittaja
15.5.2023	Heka suunnittelee jättimäisiä korotuksia vuokriin – näin paljon ne voivat tammikuussa nousta	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/5930667	Sanna Jomperolahokoski
15.5.2023	Hekan asuntoihin jopa yli 10 prosentin vuokrankorotuksia? - toimitusjohtaja: "Pelkäämme maksuvaikeuksia"	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/5931836	Sanna Jomperolahokoski
16.5.2023	Raivo repesi yli 10 prosentin vuokrankorotuksista: "Hyvätuloiset eivät asu Hekan asunnoissa"	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/5935453	Sanna Jomperolahokoski
17.5.2023	"Saapa nähdä, mitä vuokralla asuville tapahtuu"	https://www.helsingin uutiset.fi/paakirjotus-mielipide/5935607	Mika Lille
18.5.2023	Saako vuokraa edes nostaa näin paljon? – Kannelmäessä asuvalla Pirkolla, 84, nousi yli 70 e/kk	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/5937900	Sanna Jomperolahokoski
19.5.2023	Suuri osa vuokranantajista samassa tilanteessa kuin Heka: "Merkittävä ongelma koko Helsingissä"	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/5942030	Sanna Jomperolahokoski

20.5.2023	Hekan vuokrankorotuksille on vaihtoehtoja	https://www.helsingin uutiset.fi/paakirjoi-tus-mielipide/5941702	Tiina Sandberg
21.5.2023	VVA: Hekan yli 10 prosentin vuokrankorotukset vaarassa lisätä asunnottomuutta	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/5944469	Aapo Siippanen
10.7.2023	Heka nostaa vuokriaan yli 10 prosenttia: Pormestari Vartiainen jyrähtää: "Olisi pitänyt varautua"	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/6060180	Sanna Jompero-Lahokoski
25.7.2023	Iskeekö 15 prosentin vuokrapommi Kalasatamaan? Tero Mononen, 54: "Ylimääräinen työviikonloppu kuittaa korotuksen"	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/6093614	Ville Oksa
10.8.2023	Uutta tietoa Hekan vuokrankorotuksista: Yksi ylihintainen alue erottuu joukosta	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/6130261	Aapo Siippanen
19.8.2023	Ajetaanko Heka markkinamalliin?	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/6143216	Juha Kastemaa
23.8.2023	Olisiko tässä ratkaisu Hekan vuokrakriisiin? – Heinäluoma: "Päästäisiin pahimman yli"	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/6159370	Aapo Siippanen
28.8.2023	Hekan asukkaat saivat tarpeekseen – aloittavat mielenosoituksen ennen ratkaisevaa kokousta	https://www.helsingin uutiset.fi/paikalliset/6171329	Ville Oksa